

Vlaams
Parlement

vergadering **20**
zittingsjaar 2011-2012

Handelingen

Plenaire Vergadering

van 18 januari 2012

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	5
VERONTSCHULDIGINGEN	5
POLITIEKE FRACTIES	
Wijziging in de benaming	5
INGEKOMEN STUKKEN EN MEDEDELINGEN	5
MOTIE VAN ORDE	
Opheldering over de stand van zaken	5
ACTUELE VRAAG van mevrouw Sabine Poleyn tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de samenwerkingsverbanden tussen bedrijfssectoren en het onderwijs	
ACTUELE VRAAG van mevrouw Goedele Vermeiren tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het convenant tussen onderwijs en de chemiesector	7
ACTUELE VRAAG van mevrouw Lydia Peeters tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de Vives-studie naar de impact van de crisis op de Vlaamse arbeidsmarkt	
ACTUELE VRAAG van de heer Ivan Sabbe tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de verdere verslechtering van het ondernemersklimaat en de industriële tewerkstelling	12
ACTUELE VRAAG van mevrouw Michèle Hostekint tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de manier waarop de Vlaamse Regering het wegvallen van de fiscale aftrek van hypothecaire kredieten zal invullen	
ACTUELE VRAAG van mevrouw Mercedes Van Volcem tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de manier waarop de Vlaamse Regering het wegvallen van de fiscale aftrek van hypothecaire kredieten zal invullen	16
ACTUELE VRAAG van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de studie betreffende de gevolgen van de nieuwe Financieringswet voor Vlaanderen	
ACTUELE VRAAG van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de studie betreffende de gevolgen van de nieuwe Financieringswet voor Vlaanderen	20
ACTUELE VRAAG van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de timing voor de uitvoering van de zesde staatshervorming en de splitsing van de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde	24

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Dirk Peeters en Hermes Sanctorum en mevrouw Elisabeth Meuleman betreffende het intrekken van de regeringsbeslissing over de versoepeling van de voorwaarden met betrekking tot de jacht op de vos – 1434 (2011-2012) – Nr. 1 Voorstel tot spoedbehandeling	27 27
ACTUELE VRAAG van de heer Paul Delva tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de verklaringen van de topman van AWEX met betrekking tot het Vlaamse beleid inzake buitenlandse handel en de samenwerking ter zake met de andere gewesten	27
ACTUELE VRAAG van de heer Luckas Van Der Taelen tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de oproep tot samenwerking tussen Vlaanderen en Brussel van Franstalige politici en de reactie ter zake van de Vlaamse Regering	29
ACTUELE VRAAG van de heer Philippe De Coene tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de eventuele verhuizing van de omroep van de Vlaamse Gemeenschap	
ACTUELE VRAAG van de heer Wilfried Vandaele tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de eventuele verhuizing van de VRT	
ACTUELE VRAAG van de heer Bart Tommelein tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de eventuele verhuizing van de VRT	31
ACTUELE VRAAG van de heer Filip Dewinter tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de gebrekkige kennis van het Nederlands bij de imams in Vlaanderen	37
ACTUELE VRAAG van de heer Bart Van Malderen tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de toename van het aantal noodsignalen in de geestelijke gezondheidszorg door de economische crisis en de initiatieven die ter zake worden genomen	41
WIJZIGING VAN DE PERSONEELSFORMATIE VAN HET KINDER-RECHTENCOMMISSARIAAT Bespreking en stemming	44
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Dirk Peeters en Hermes Sanctorum en mevrouw Elisabeth Meuleman betreffende het intrekken van de regeringsbeslissing over de versoepeling van de voorwaarden met betrekking tot de jacht op de vos – 1434 (2011-2012) – Nr. 1 Voorstel tot spoedbehandeling	45
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	46

■

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: de heer Jan Peumans

– *De vergadering wordt geopend om 14 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

■

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldigingen zijn ingekomen van de volgende leden:

Peter Gysbrechts: door Vlaams Parlement toegestane zending;

Patricia De Waele, Linda Vissers: gezondheidsredenen.

■

POLITIEKE FRACTIES

Wijziging in de benaming

De voorzitter: Dames en heren, bij brief van 12 januari 2012 deelt de Groen-fractie mee dat haar naam voortaan wordt geschreven zonder uitroepteken.

■

INGEKOMEN STUKKEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met de ingekomen stukken en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl. St.* VI. Parl. 2011-12, nr. 60/14)

■

MOTIE VAN ORDE

Opheldering over de stand van zaken

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 46 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Vereeck bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Voorzitter, mijn fractie betreurt dat wij niet in de mogelijkheid zijn om een actualiteitsdebat te kunnen voeren over de uitspraken van minister Muylers in een mail.

U weet dat er maandag door meerderheid en oppositie een interpellatieverzoek van Open Vld is goedgekeurd. Intussen is er dinsdag vanwege diezelfde Open Vld een verzoek gekomen om een actualiteitsdebat te voeren. Voortschrijdend inzicht: intussen heeft natuurlijk wel iedereen begrepen dat het niet om de belasting op de inverkeerstelling (BIV) gaat, maar wel om de aantasting van de werking van onze parlementaire democratie. In die zin is het natuurlijk een onderwerp dat iedereen aanbelangt.

Het is vreemd dat dit actualiteitsdebat dat alle oppositiepartijen – verenigd – steunen, geen doorgang vindt. Ik begrijp de beslissing die is genomen dan ook niet goed.

De voorzitter: De heer Watteeuw heeft het woord.

De heer Filip Watteuw: Voorzitter, we hebben vanmorgen in de commissie een goed en scherp debat gehad, maar dat neemt niet weg dat het beter hier had plaatsgevonden. Minister Muylers heeft impliciet de instrumenten die ter onzer beschikking staan, in vraag gesteld. Hij heeft eigenlijk gevraagd of die wel zinvol door het parlement worden gebruikt. Ik denk dat een debat op zijn plaats was en dat het alle parlementsleden aanbelangt. Het is jammer dat dit niet kon.

Terwijl we debatteerden in de commissie, bleven de dieseldampen omhoog kringelen en raakt de BIV niet opgelost, maar het had nu moeten gaan over de manier waarop minister Muylers met het parlement omgaat.

De voorzitter: De heer van Rouveroij heeft het woord.

De heer Sas van Rouveroij: Voorzitter, Open Vld heeft gisteren inderdaad gevraagd om in dit halfroond een actualiteitsdebat te kunnen houden over het mailverkeer van minister Muylers met een burger. Uit dat mailverkeer blijkt dat de betrokken minister niet alleen leugenachtige verklaringen aflegt, maar daarenboven ook met misprijzen spreekt over het parlement. In die zin is de hele parlementaire gemeenschap betrokken, niet alleen de parlementsleden die vanmorgen in de commissie aanwezig waren. We vonden het dan ook passend om het thema in de plenaire vergadering te kunnen uitpraten.

Uitgesteld is niet afgesteld. Open Vld heeft vanmorgen, gesteund door Groen en LDD, een motie van wantrouwen ingediend. Volgende week zullen we het opnieuw hebben over dit thema.

De voorzitter: De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter: Voorzitter, alhoewel het Vlaams Belang niet de kans heeft gehad om de motie van wantrouwen van de andere oppositiepartijen mee te ondertekenen, zijn wij uiteindelijk als oppositiepartij loyaal genoeg om het protest van de andere partijen te steunen. Voor ons gaat het niet over de kleur van de partij, maar wel over de inhoud van het protest. Dat protest is terecht en is hier ook al verwoord.

Voorzitter, ik vind het spijtig dat u als voorzitter het belang van het parlement niet laat primeren op het belang van de regering. Ik heb de indruk dat de minister beschermd wordt, dat de minister uit de wind wordt gezet en dat men te allen prijze een debat in dit halfroond wil vermijden. Men reduceert het dan maar tot een debat in de commissie, met alle gevolgen van dien.

Maar goed, de kat komt weer. Dat zal het geval zijn naar aanleiding van de bespreking van de motie van wantrouwen, die volgende week tijdens de plenaire vergadering hoe dan ook aan bod zal komen. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck: Voorzitter, dit parlement heeft de voorbije dagen zeer conform de beslissingen die het zelf heeft genomen, deze beslissingen uitgevoerd. De interpellatie die werd gevraagd, werd unaniem toegezegd en is gehouden. Blijkbaar doorkruist dat een aantal tijdslijnen en had men gehoopt dat dit niet zo snel zou gaan. Dit parlement moet zijn werkzaamheden voortzetten. Wij zullen zien of de motie al dan niet wordt ingediend. Ik heb er nog geen kennis van. Als ze wordt ingediend, zal ze besproken worden. Maar men moet niet om de haverklap het geweer van schouder veranderen. Men moet niet spreken van voortschrijdend inzicht. De interpellatie was aangevraagd, ze is goedgekeurd en ze kon vervolgens gehouden worden.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

Het is zoals de heer Van Dijck het zegt: wij hebben maandagmiddag met eenparigheid van stemmen beslist om de interpellatie door te verwijzen naar de commissie. Mijnheer Dewinter, wij hebben ze met hoogdringendheid geplaatst op de agenda van vandaag, om 9.30 uur. Ik

heb gisteren op verzoek van de heer van Rouveroij, met wie ik trouwens contact heb gehad, de opdracht gegeven om alle zeven fractieleiders aan te schrijven. Mijnheer Dewinter, ik heb van zes van de zeven fractieleiders een reactie gekregen. Die van u heb ik vanmorgen om 9.10 uur gekregen. Ik vond het niet meer dan behoorlijk en getuigen van goed bestuur dat ik gisterenavond om 23 uur nog mijn beslissing heb meegedeeld. Ik heb dat trouwens met de aanvrager, de heer van Rouveroij, zo geregeld. Ik heb toen gezegd dat dit de uitslag van de stemming was: de N-VA, CD&V en sp.a zeiden 'neen'. Ik kreeg een reactie van de heren Watteeuw, van Rouveroij en Vereeck. Van u, mijnheer Dewinter, heb ik geen reactie gekregen. Ik heb nochtans aan de drie leden van uw fractie die deel uitmaken van het Uitgebreid Bureau een mail gestuurd. U begrijpt ook wel dat ik per omgaande een antwoord moest hebben. Als u mij niet antwoordt, mij goed. U hebt deze morgen om 9.10 uur geantwoord.

Ik heb als voorzitter ook begrepen dat er – en de heer Watteeuw bevestigt dat – een sterk en goed debat gehouden is in de commissie, en dat verheugt mij. De opmerking dat andere volksvertegenwoordigers dat debat niet konden bijwonen, gaat, met alle respect, niet op. De commissie is deze voormiddag samengekomen om 9.30 uur. Alle 124 volkvertegenwoordigers konden perfect aan dat debat deelnemen. Er waren er 20 welgeteld aanwezig. U kon perfect aan dat debat deelnemen. Ik verwijs de rest van de discussie door naar het Uitgebreid Bureau. Hoe de verdere discussie zal verlopen, zal van u afhangen. Ik heb mijn rol als onafhankelijk voorzitter honderd procent gespeeld en ik neem hier, mijnheer Dewinter, niemand in bescherming.

Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van mevrouw Sabine Poleyn tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de samenwerkingsverbanden tussen bedrijfssectoren en het onderwijs

ACTUELE VRAAG van mevrouw Goedele Vermeiren tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het convenant tussen onderwijs en de chemiesector

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Voorzitter, minister-president, minister, beste collega's, onze bedrijven schreeuwen al jaren om voldoende en meer geschoold nijverheidstechnisch personeel. Wij kregen dat signaal ook maandag op een overleg tussen het onderwijs en de chemiesector.

Minister, u was daar ook aanwezig. De chemiesector ondertekende er een convenant met het onderwijs om te bekijken wat hij kan doen om te investeren in onderwijs. Dat is zeer positief. Maar natuurlijk, de chemiesector is maar één sector. Alle andere nijverheidstechnische sectoren zitten met dezelfde vraag. Dat weten we al lang.

De voorbije decennia werden al heel wat initiatieven genomen om scholen, leerkrachten, enzovoort te ondersteunen om het technisch onderwijs aantrekkelijker te maken. We stellen vast dat dit niet werkt. Spijtig genoeg zijn de inschrijvingscijfers in het nijverheidstechnisch onderwijs nog altijd zeer laag. Ze blijven alarmerend zakken. Daarom, minister, hebben wij vorig jaar unaniem in deze plenaire vergadering een resolutie goedgekeurd om te vragen dat de Vlaamse Regering een breed actieplan zou opstellen, en om alle initiatieven en krachten te bundelen.

Daarom was ik maandag enerzijds wel blij met het nieuws dat de chemiesector inspanningen levert, maar ik vraag u anderzijds toch, minister, of het klopt dat de initiatieven die nu worden

genomen, zullen passen in het actieplan dat u hebt beloofd en waarvan we in blijde verwachting zijn. Zal het convenant in dat actieplan passen?

Is dat een initiatief dat in dat geheel past, of is het weer een van de vele initiatieven die zeer lovenswaardig zijn, maar jammer genoeg niet de impact hebben die we nodig hebben? Het gaat er namelijk om zo veel mogelijk jongeren ertoe aan te zetten technisch onderwijs te volgen, en dat technisch onderwijs zo aantrekkelijk mogelijk te maken.

De voorzitter: Mevrouw Vermeiren heeft het woord.

Mevrouw Goedele Vermeiren: Voorzitter, geachte leden, minister, mijn vraag is gelijkaardig. Gisteren lazen we in de krant dat u een convenant hebt gesloten met de chemiesector. Op zich is dat toe te juichen. We kennen allemaal het probleem in de wetenschappelijke, technische sectoren. Zo zouden er 16.000 arbeidskrachten uitstromen. In de chemiesector zouden er de komende decennia maar 2000 arbeidskrachten instromen. Het water staat die sector inderdaad aan de lippen.

Het convenant zou een toenadering behelzen tussen het onderwijs en de sector. U wilt de sector ook bekender maken. Dat is een goed idee. De dag voordien lazen we echter dat er te weinig ingenieurs zijn op de arbeidsmarkt, omdat de uitstroom uit de ingenieursopleiding te gering is. Dat is een oud zeer, maar dat komt erbij. De dag ervoor lazen we dan weer iets over de automobielsector. Naar aanleiding van het Autosalon kwam er van die sector enerzijds het goede nieuws dat de productiviteit was gestegen, maar anderzijds ook het nieuws dat men een aantal vacatures in die sector niet ingevuld krijgt, van technische functies tot ingenieursfuncties. Voor de chemiesector geldt dat trouwens ook. Het gaat er over functies van operator tot ingenieur, van secundair onderwijs tot hoger onderwijs. Als kers op de taart schreeuwt ook de informaticasector om arbeidskrachten. Ook daar is er sprake van een te geringe uitstroom uit het onderwijs, en dus van een te lage instroom.

Minister, hoe verhoudt dat convenant met de chemiesector zich tot het actieplan waaraan u de laatste hand aan het leggen zou zijn? Past dat daarin, of is het een eenmalig, los initiatief?

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Voorzitter, dit is uiteraard geen losse flodder, geen los initiatief. Eigenlijk lopen we hiermee enigszins vooruit op wat er in het STEM-actieplan (Science, Technology, Engineering and Mathematics) zal staan. U weet dat de minister-president niet graag heeft dat we dingen verkondigen die de regering nog niet formeel heeft beslist. Het is wel zo dat er binnen de regering een akkoord is over de inhoud van dat actieplan. We verwachten dat het plan deze vrijdag door de Vlaamse Regering zal worden goedgekeurd. U ziet de minister-president knikken. U zult het me dus vergeven dat ik nog niet op de inhoud van dat actieplan inga, maar ik wil al wel zeggen dat een van de technieken die we willen gebruiken, net die van de convenanten is. In het verleden is er een te grote scheiding geweest tussen het onderwijs en de arbeidsmarktwereld. De voorbije weken hebben we ervoor gezorgd dat er concrete, bindende afspraken zijn gemaakt tussen de onderwijswereld – de onderwijsverstrekkers, het ministerie – en de arbeidsmarktwereld, in dit geval de chemiesector. Die sector heeft dat met veel enthousiasme opgenomen.

We hebben afgesproken dat we samen imagocampagnes zullen voeren, op een heel verstandige manier. Bedrijven zullen zich openstellen voor de scholen. We zullen daar veel meer informatie over geven. Nog belangrijker is dat bedrijven zich ertoe verbinden om stageplaatsen en werkplekleren mogelijk te maken in de scholen. U weet dat dit een van de knelpunten is als het economisch moeilijker gaat. Er zijn scholen die willen samenwerken met bedrijven. Het is absoluut nodig dat het onderwijs kan rekenen op die stageplaatsen. Welnu, die afspraken hebben we ook gemaakt. We hebben ook afspraken gemaakt over het ter beschikking stellen van infrastructuur in de bedrijven, zodat scholen en leerkrachten daarheen kunnen gaan. Er zullen ook middelen ter beschikking worden gesteld. We zullen samen middelen ontwikkelen. Dat is nu gebeurd met Technopolis, waarmee we trouwens ook

goed samenwerken met ‘De zaak Polly Meer’, waarbij we kinderen op een heel leuke manier een inzicht geven in hoe dit allemaal werkt. De heer Van Dijk was aanwezig bij de voorstelling. Hij heeft het ook kunnen zien.

Dat convenant past dus perfect in het STEM-actieplan. Ik zou niet anders durven. Zo’n convenant moet in het verlengde daarvan liggen. Het is eigenlijk een engagement van de onderwijswereld en de arbeidsmarktwereld, om ervoor te zorgen dat er daadwerkelijk een concrete samenwerking komt op het gebied van techniek, wetenschappen, wiskunde en engineering. Voorzitter, in dat licht wil ik van deze gelegenheid gebruik maken om de mensen van essenscia, om de chemiesector uitdrukkelijk te bedanken. Een jaar geleden hebben ze me gevraagd om te komen spreken. Ik heb hun gevraagd om samen met ons en de onderwijsverstrekkers zo’n convenant uit te werken, een convenant met inhoud. Het is een convenant met inhoud, geen convenant met mooie dure woorden, maar met concrete engagementen. Een jaar later hebben we dat convenant.

Je merkt ook bij de bedrijfswereld dat de wil om samen te werken er is. Die is er nu ook bij de onderwijswereld. Wat we nu hebben gezien, is een voorproefje van de acties die de komende jaren in Vlaanderen zullen plaatsvinden met het oog op betere keuzes van studenten naar STEM-beroepen.

Mevrouw Sabine Poleyn: Minister, ik ben heel blij dat u dat convenant aangaat. Ik hoop dat u alle sectoren kunt stimuleren om hun engagementen effectief op papier te zetten en concreet te maken. Wanneer we echter kijken naar het aantal leerlingen dat vandaag in het nijverheidstechnisch onderwijs zit, dan is dat alarmerend laag. Dat is veel te weinig om vandaag al die sectoren te bedienen. Ik heb het convenant opgevraagd. Er zijn heel wat initiatieven, maar alleen voor het secundair en volwassenenonderwijs. U weet dat de keuze veel vroeger wordt gemaakt. We moeten dan ook beginnen in het basisonderwijs. We moeten alle sectoren daarvan overtuigen. Ik hoop dat u daar rekening mee zult houden in uw gesprekken met de sectoren. Dat zal veel moeilijker zijn. In het basisonderwijs moet men niet aankomen met de branding van een bepaalde sector. Daar zijn de leerlingen veel te jong voor. Het gaat eigenlijk over de basis van techniek en over de vraag hoe we de technische talenten kunnen stimuleren en ontplooien.

U hebt het over communicatiecampagnes. Dat is op zich goed voor één sector. De Vlaamse overheid moet echter een brede campagne voor technische beroepen in het algemeen opnemen in het actieplan.

Mevrouw Goedele Vermeiren: Ik sluit me aan bij de laatste vraag van mevrouw Poleyn. We mogen de leerlijn van het basisonderwijs inderdaad niet uit het oog verliezen. Ik begrijp dat u nog niets kunt zeggen over het actieplan. U begrijpt echter ook dat ik erop aandring om die algemene visie niet uit het oog te verliezen. We willen een nieuwe versnippering absoluut vermijden. We willen een actieplan voor alle sectoren. Daarbij mogen we de leerlijn basisonderwijs en hoger onderwijs niet uit het oog verliezen. Het komt erop aan de leerlingen te stimuleren. Hoe krijgen we de leerlingen daarnaartoe? Het moet leuk zijn maar ze moeten vooral ook de relevantie inzien van een bepaalde opleiding. Wat bijvoorbeeld informatica betreft, stond afgelopen weekend in de krant dat leerlingen ook in de technische opleiding in het secundair onderwijs moeten worden uitgedaagd. Dat is ook het geval in andere technische richtingen. Ik hoop dat u dat ook niet uit het oog verliest met het actieplan.

De voorzitter: Mevrouw Van Steenberge heeft het woord.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Minister, ik zou het over een totaal ander luik van deze vraag willen hebben. Om uw actieplan te doen slagen, is sensibilisering en dus ook communicatie heel belangrijk. Ik heb begrepen dat het actieplan STEM zal heten. Wij hebben daar vanmiddag een vergadering over gehad.

Minister Pascal Smet: Of SMET.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Ik pleit voor ontsmetting.

Het begrip wetenschappen en techniek is beter ingeburgerd dan STEM. Wij hebben vanmiddag dan ook afgesproken dat wij zullen pleiten voor een staten-generaal voor wetenschappen en techniek. Ik zou er willen voor pleiten om een gestroomlijnde campagne te voeren en daarbij één begrip te hanteren. Ik pleit voor wetenschap en techniek. STEM is immers een Engelstalige afkorting. Om die volledig te kunnen uitspreken, moet men al bijna vloeiend Engels spreken. Ik ga het hier dan ook niet herhalen want dat lukt me niet.

Ik wil vragen om een doelgerichte campagne te voeren. Het gaat niet alleen om een convenant met mooie dure woorden maar ook om een mooie campagne. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Mevrouw Deckx heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Deckx: Minister, het is heel belangrijk dat de jongeren een opleiding krijgen die is afgestemd op de arbeidsmarkt. We moeten echter ook aandacht blijven hebben voor een veelzijdige vorming en de vorming van de persoonlijkheid.

Ik heb u in oktober een vraag gesteld over de studiekeuze van studenten in relatie tot de arbeidsmarkt. U hebt toen gezegd dat u een bijkomende website zou ontwikkelen in samenwerking met minister Muylers. Die website zou overzichtelijke basisinformatie weergeven over de studiekeuze en het toekomstige beroep met de kansen op de arbeidsmarkt. Wat is daarvan de stand van zaken?

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Minister, het is absoluut belangrijk dat we het technisch onderwijs opwaarderen. De hervorming van het secundair onderwijs waar u mee bezig bent, is een uitgelezen kans. De essentie moet zijn om de hiërarchische structuur, waarin aso zogezegd meer waard is dan tso, en tso meer waard is dan bso in de hoofden van de mensen, zoveel mogelijk proberen te doorbreken. Dat zal het belangrijkste zijn, want ik gruw een beetje van de woordenschat van mevrouw Poleyn, die zegt dat we de sectoren moeten bedienen. Het is niet aan het onderwijs om de sectoren te bedienen. Het is niet met convenants en allerlei losse flodders dat we de wisselende noden op de arbeidsmarkt moeten inlossen. We moeten een doordacht beleid voeren om het technisch onderwijs op te waarderen, zodat de afstemming tussen arbeidsmarkt en onderwijs gebeurt, maar het een moet niet in functie van het ander staan. Dat hoor ik wel in uw woordenschat, mevrouw Poleyn. Wellicht hebt u het niet zo bedoeld, want meestal zijn we het eens over die zaken, maar ik wil dit vandaag toch eens herhalen.

Minister Pascal Smet: Mevrouw Meuleman, ik denk dat de mensen van essencia niet kunnen lachen als u zegt dat wat we met hen hebben gedaan, een losse flodder is. Er zijn wel degelijk duurzame engagementen genomen inzake het ter beschikking stellen van infrastructuur en materiaal, inzake samenwerking en het ontwikkelen van moderne middelen om de interesse van leerlingen op te wekken. De terminologie die u gebruikt, is verkeerd. Het afgelopen jaar hebben serieuze mensen daar op een serieuze manier aan gewerkt. Dat past perfect in het beeld dat we verschillende acties moeten ondernemen om studenten en scholieren naar wetenschap en techniek te halen.

STEM is een internationale benaming en staat voor science (wetenschappen), technology (technologie), engineering (ingenieurs) en mathematics (wiskunde). Het is een ingewikkelde afkorting. Als we kunnen overeenkomen om dat 'wetenschap en techniek' te noemen, heb ik daar geen problemen mee, maar het moet meer zijn dan wetenschap en techniek. Ook wiskunde en ingenieurs moeten erin zitten. Over de naam kunnen we praten.

Ik ben het eens met wat mevrouw Poleyn en mevrouw Vermeiren zeggen over het basisonderwijs: daar begint het. Gisteravond had ik een unieke vergadering met alle associatievoorzitters, alle rectoren van de universiteiten en een delegatie van het hoger

onderwijs, om over de hervorming van het secundair onderwijs te praten. Een van de deelnemers zei dat we al in het kleuteronderwijs leerlingen moeten laten kennismaken met techniek, niet om ze dat al aan te leren en naar bedrijven te halen, maar wel om ze de belevenis te laten voelen. Daar zit een grond van waarheid in. In het basisonderwijs moeten we op een aangepaste manier starten met het losweken van de interesse en de verwondering voor de techniek en met leerlijnen werken. In het actieplan hebben we er meer nadruk op gelegd dat het daar moet beginnen.

Dat actieplan is de basis. Het moet nadien verder worden uitgewerkt. We zullen daar een platform voor oprichten. Dat is nu in wording. Ik vraag om een beetje geduld te hebben. Volgende vrijdag gaan we daarover beslissen. Het actieplan is niet alleen van mij, maar ook van minister Lieten, minister Muyters en minister-president Peeters, omdat het domeinoverschrijdend werkt.

De grootste uitdaging voor ons allemaal is daarvoor interesse te wekken bij alle scholieren. Ik zeg soms met een boutade: iedereen wil een iPhone hebben, maar niemand wil een iPhone ontwikkelen. In essentie gaat het daarover in de keuzes die we moeten maken. We moeten dat dus op de een of andere manier aantrekkelijk maken, en dat betekent dat we didactisch materiaal moeten ontwikkelen dat jongeren aanspreekt. De heer Van Dijck en ik hebben gezien hoe de jonge mensen daar meteen over praatten aan de hand van een educatief spel. Ze leren dus, het is niet gewoon een spelletje spelen. Er wordt kennis overgedragen, ze doen dingen en krijgen interesse.

Een van de kerntaken van ons onderwijs is precies de verwondering die bij kinderen aanwezig is, aan te wakkeren, hen vragen te doen stellen en antwoorden te geven. Dat betekent dat we dat samen met de industrie en de arbeidsmarkt moeten doen.

Tot slot wil ik mevrouw Meuleman nog meedelen dat het onderwijs twee taken heeft. Het onderwijs moet mensen tot sterke, veelzijdige persoonlijkheden vormen en moet mensen tot de arbeidsmarkt toeleiden. Dat is ook een onderdeel van het onderwijs. Het moet natuurlijk meer zijn dan er kleine robotjes van te maken. De arbeidsmarkt vraagt overigens niet dat het onderwijs kleine robotjes zou afleveren. De arbeidsmarkt wil sterke persoonlijkheden die zich kunnen aanpassen. We moeten dat oude debat hier niet heropenen. Dat is een debat over het geslacht der engelen, dat nergens toe leidt.

We zijn met de website bezig. Ik heb de beleidsraad deze morgen nog uitdrukkelijk gevraagd een concrete fiche op te stellen. Ik wil dat het vooruitgaat. Ik denk dat de betrokkenen die boodschap deze morgen goed hebben begrepen.

Mevrouw Sabine Poleyn: Mevrouw Meuleman, voor mij is het onderwijs een opleiding tot menswording. Er is echter duidelijk sprake van een te scheve keuze. Te weinig jongeren met een technisch talent kiezen effectief voor techniek. Om die reden houd ik dit pleidooi.

Minister, ik daag u uit. U hebt verklaard dat het basisonderwijs voor u heel belangrijk is en dat we dit op zijn eigen niveau moeten aanpakken. De eindtermen voor techniek zijn al goedgekeurd. Die eindtermen zijn al twee jaar van kracht. We moeten vanuit de overheid en samen met de andere sectoren de scholen en de leerkrachten met bijkomende middelen helpen om de eindtermen voor techniek op de bedoelde manier te realiseren. Ik daag u uit om dit punt een centrale plek in uw actieplan te geven en tijdens uw gesprek met de verschillende andere sectoren aan bod te brengen.

Mevrouw Goedele Vermeiren: Ik kan me aansluiten bij wat de minister en enkele andere sprekers op het einde hebben verklaard. Het onderwijs biedt uiteraard een algemene vorming aan. Het moet mensen tot volwassen mensen opleiden.

Daarnaast staan we voor een grote uitdaging in verband met wetenschap en techniek en met de arbeidsmarkt. Er komt een actieplan. Mevrouw Van Steenberge heeft al naar de

sensibilisering verwezen. De sensibilisering van alle actoren, ouders, leerlingen, bedrijven, leerkrachten en dergelijke, lijkt me inderdaad zeer belangrijk. Daar moeten we aan werken.

De minister mag ook de globale visie niet vergeten. Indien hij de Vlaamse middelen zeer efficiënt kan inzetten, kunnen we volgens mij een heel eind verder geraken. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van mevrouw Lydia Peeters tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de Vives-studie naar de impact van de crisis op de Vlaamse arbeidsmarkt

ACTUELE VRAAG van de heer Ivan Sabbe tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de verdere verslechtering van het ondernemersklimaat en de industriële tewerkstelling

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters: Voorzitter, in de recent goedgekeurde beleidsbrief van minister Muyters staat te lezen dat de Vlaamse arbeidsmarkt het relatief goed doet. Dat is de openingszin van de omgevingsanalyse. Ondertussen heeft iedereen allicht kennis kunnen nemen van de studie van het Vlaams Instituut voor Economie en Samenleving (Vives), waarin een heel ander beeld wordt opgehangen en waarin verontrustende berichten te lezen staan.

De belangrijkste conclusies van die studie luiden dat er een enorm banenverlies in de industrie is, dat het aantal jobs is toegenomen, maar het gaat vooral om gesubsidieerde jobs in de overheidssector en in de social profit, en dat de mismatch tussen de vacatures en de werklozen blijft stijgen. Die laatste conclusie is misschien nog het meest verontrustend.

Mijn vraag is specifiek tot minister Muyters gericht. In het werkgelegenheids- en investeringsplan (WIP) heeft hij een aantal maatregelen genomen om de spanning op de arbeidsmarkt weg te nemen. Een aantal maatregelen zijn al beëindigd. Andere maatregelen zullen in de loop van 2012 ten einde lopen.

Welke concrete maatregelen zal de minister nemen in het licht van de negatieve tendens, die nu duidelijk is geworden? De studie noopt duidelijk tot een ander en intenser activeringsbeleid. Welke maatregelen zal de minister naar aanleiding van deze studie nemen?

De voorzitter: De heer Sabbe heeft het woord.

De heer Ivan Sabbe: Voorzitter, ik ben blij dat beide ministers aanwezig zijn. Ik wil namelijk twee studies aan elkaar koppelen. Enerzijds hebben we de Index of Economic Freedom en anderzijds is er de studie van Vives.

Volgens de Index of Economic Freedom staan we pas op plaats 38. De andere landen van de Benelux, Nederland en Luxemburg, staan in de top 15. Zelfs Duitsland, een land waar regels de regel zijn, staat op plaats 26.

Het is vrij verontrustend dat wij evolueren van ‘vrij’ naar ‘gematigd vrij’. Men wijt dat voornamelijk aan het belastingstelsel en de belastingdruk. Het is goed dat minister Muyters hier is, want dat verklaart onder meer waarom de arbeidsmarkt veel te star is. Het Leuvens onderzoekscentrum Vives stelt dat de afgelopen vier jaar, in de periode 2008 tot 2011, ongeveer 70.000 jobs in de industrie verloren zijn gegaan. De compensatie gebeurt met jobs die misschien wel ten dele noodzakelijk zijn, maar geen toegevoegde waarde opleveren. Het betreft ongeveer 70.000 jobs in de overheids- en semi-overheidssector. Uit de cijfers van de

Rijksdienst voor Sociale Zekerheid blijkt zelfs dat in de eerste helft van 2011 het aantal overheidsjobs met 5,9 procent is toegenomen. In uw witboek, dat inmiddels al acht maand oud is, vind ik geen passende maatregelen terug om daaraan te remediëren. Kunt u mij zeggen hoe u dat probleem zult aanpakken?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, minister, collega's, ik zal proberen op de twee vragen te antwoorden. Als er aanvullingen nodig zouden zijn, dan kan minister Muylers misschien aanvullen. De twee vragen zijn pertinent en paradoxaal. Er is een schijnbare tegenstelling tussen een daling van de werkgelegenheid in de industrie en de toegenomen krapte op de arbeidsmarkt. Die analyse is niet nieuw, en de Vlaamse Regering deelt die ook. Daarom hebben minister Muylers en ikzelf, zowel in het kader van het nieuw industrieel beleid als daarbuiten, acties ondernomen. Ik kom er nog op terug.

Wij voeren een beleid om de concurrentiepositie van onze bedrijven en zeker ook de productiviteit te ondersteunen. Het industrieel innovatiebeleid en het beleid inzake loopbanen en competentieontwikkeling om ervoor te zorgen dat voldoende talent zich op de arbeidsmarkt aanbiedt, passen daarin. Ik ga niet dieper in op de Vives-studie. In die studie staan erg belangrijke zaken. Conclusie: wij hebben snel nood aan concrete acties, ook voor de industrie, en daarmee samenhangend, ook voor het arbeidsmarktbeleid.

Mijnheer Sabbe, u vraagt waar wij staan. Ik kan u meedelen dat wij na het witboek een nieuw kader voor competentiepolen hebben ontwikkeld, onder meer voor industrieel design, industriële materialen en de transformatie van onze chemische nijverheid. Wij hebben ook een projectoproep voor de Fabrik van de toekomst gelanceerd. Dat project is goed voor een bedrag van 14 miljoen euro. De Industrieraad is al een keer samengekomen, en komt op 31 januari opnieuw samen. Het Transformatie, Innovatie en Acceleratie Fonds (TINA-Fonds) beschikt over 200 miljoen euro. Er zijn een tiental projecten geselecteerd, waarover hopelijk vrij snel besluiten kunnen worden genomen.

De strategische investeringssteun, waarover in de commissie al verschillende keren is gesproken, zal na de evaluatie worden geheroriënteerd en gefocust op het nieuw industrieel beleid en op Vlaanderen in Actie. Inzake de administratieve vergunningen is ook al werk geleverd, en op 23 december is daartoe een conceptnota goedgekeurd. Dat is het eerste luik.

Het tweede luik betreft de uiteenzetting van mevrouw Peeters. Samen met u stel ik vast dat de krapte op de arbeidsmarkt een complex gegeven is. Volgens professor Sels stromen 300.000 werknemers uit. Bovendien hebben de prognoses het over de nood aan bijkomende werknemers. Wij moeten die grote spanningen op de arbeidsmarkt aanpakken.

We hebben al beslissingen genomen. Minister Smet zal verder werk maken van de studiekeuze en de relatie tot de arbeidsmarkt. De VDAB speelt een cruciale rol in de selectie, de bemiddeling en het oriënteringsproces. De dienst heeft in 2011 een actieplan Knelpuntenbeleid goedgekeurd. Een element daarvan is competentgericht matchen. Er wordt gewerkt aan de verruiming van de activering. Daar kom ik nog op terug.

Minister Muylers en ikzelf zien vrijdag de sociale partners. Wij hebben gevraagd om van een arbeidsmarktbeleid naar een loopbaanbeleid te gaan. We willen daar duidelijk voor gaan. Vrijdag willen we van de sociale partners horen hoe zij daar nu tegenover staan. Hopelijk kunnen we snel bijkomende stappen zetten.

Voorzitter, collega's, u bent terecht bezorgd om deze problematiek. Er is al over heel wat acties beslist. Die zijn in volle uitvoering. We hopen in de komende weken samen met de sociale partners bijkomend stappen vooruit te zetten.

Mevrouw Lydia Peeters: Minister-president, ik hoor u graag zeggen dat er heel dringend nood is aan acties inzake arbeidsmarktbeleid en ook inzake het nieuwe industriële beleid. Maar u zegt ook dat u voorbijgaat aan de studie van Vives. Het knelpuntenbeleid van de

VDAB was hoofdzakelijk gericht op de structurele werklozen. Vives doet een onthulling; het duidt op een nieuw knelpunt: er staan heel wat vacatures open voor hoogopgeleiden. Het gaat om bachelors en masters. Er is een toenemende mismatch. Ik wil daar even op focussen.

In 2010 waren er nog 9606 openstaande vacatures voor hoogopgeleiden, in 2011 waren er dat al meer dan 15.000. Dat is een stijging van maar liefst 6000 mensen. Welke acties gaat u ondernemen om die stijgende mismatch tegen te gaan?

De heer Ivan Sabbe: Minister-president, ik ben het niet echt met u eens. Er zijn positieve punten, maar 80 procent van de maatregelen die u beschrijft, zijn te theoretisch. Er wordt veel te weinig gedaan aan de echte problemen, zoals de overdreven regeldruk en de parafiscale druk voor de bedrijven. Dat weegt zwaar, net als de overheidsinmenging. Daarom heb ik de Free Economic Barometer aangehaald. We zakken naar plaats 38, terwijl de andere Europese landen in de top 15 staan. Daar moet u aan werken.

Ik neem de omgevingsvergunning als voorbeeld. U hebt beloofd om het ontwerp van decreet klaar te hebben op 31 december. Het was er niet! We hebben het najaar gemist. Daar kom ik nog op terug. We moeten kunnen verhelpen dat u uw deadlines niet haalt. Dat is onze taak. U moet meer gericht werken. Ook de UNIZO-studie toont weer aan dat de hoofdbezorgdheid van de ondernemers niet ligt in het beleid dat u voert.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Voorzitter, mevrouw Peeters, u noemt het stijgende aantal vacatures een onthulling. Ik kan u teksten van vijf jaar geleden tonen waar net hetzelfde in staat.

Minister-president, u gaat de komende dagen met de sociale partners praten. U wilt tot een werkgelegenheidsakkoord komen. Ik vraag bijzondere aandacht voor de aanbodzijde. De Vlaamse Regering heeft ingezet op de activering van 50-plussers. De cijfers van de VDAB leren me dat er een toename is van het aantal werkloze 60-plussers. In de huidige conjunctuur worden ze ontslagen en geraken ze zeer moeilijk weer aan de slag.

Ik denk dat een evenwichtig akkoord er ook in zal moeten bestaan dat er aan de aanbodzijde iets gebeurt en dat ook het aanwervingsbeleid van bedrijven wordt aangepast. In de federale Kamer wordt heel duidelijk aangetoond dat heel wat sectoren en bedrijven in gebreke blijven, met name inzake de opleiding. We vragen daar dus de nodige aandacht voor.

De voorzitter: De heer Watteeuw heeft het woord.

De heer Filip Watteeuw: Minister-president, het gaat dus niet goed met de industriële tewerkstelling in Vlaanderen. We kunnen dan wel een aantal maatregelen opsommen, ‘theoretische maatregelen’ zoals de heer Sabbe ze noemt, maar mijns inziens is het grote euvel dat u geen duidelijke visie hebt op waar u naartoe wilt met de industrie. De industrie merkt dat. Het verontrust me bijvoorbeeld dat de industrie niet meer intekent op de ecologiepremie, ze is dus niet meer mee met wat u allemaal aankondigt.

Als het over de arbeidsmarkt gaat, is er niet zomaar een mismatch tussen werkzoekenden met bepaalde kwalificaties en bedrijven die op zoek zijn naar werknemers, het gaat veel breder. Ik weet niet of deze regering daar voldoende op inspeelt. Daarnet werd bij de actuele vraag over de samenwerkingsverbanden tussen bedrijfssectoren en het onderwijs gezegd dat we de bedrijfswereld in het onderwijs moeten brengen, maar we moeten ook het onderwijs in de bedrijfswereld brengen. Ik heb al dikwijls opgemerkt dat er nog te weinig industriële bedrijven zijn die echt bezig zijn met een opleidingsbeleid en een competentiebeleid. Het is ook de verantwoordelijkheid van de regering om dit voor een stuk te dynamiseren.

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier: Voorzitter, ook ik heb de studie gelezen. We mogen die niet al te zwart-wit zien. In het algemeen is er een positief beeld. Inzake de stijging van de

tewerkstelling staan we op de derde plaats en onze bouwsector, toch een heel belangrijke sector, scoort beter dan die in de rest van Europa.

Wat de openbare sector betreft, is het de vraag waar die jobs echt gecreëerd worden, vooral in vergelijking met andere landen. Welzijn is voor ons vooral een openbare sector, maar voor andere landen hoort welzijn misschien eerder bij de privésector. Het zou interessant zijn om te weten hoe het zit in de andere landen.

Uit de studie blijkt vooral dat er een mismatch is tussen onderwijs en de arbeidsmarkt. Het is een thema dat regelmatig aan bod komt in de commissie Werk, maar waarschijnlijk ook in de commissie Onderwijs. Ik vraag dan ook specifiek aan de bevoegde minister die hier aanwezig is en aan minister Smet om een nog betere en meer efficiënte samenwerking te realiseren tussen de arbeidsmarkt en het onderwijs.

Minister-president Kris Peeters: Dames en heren, ik geef zo dadelijk ook het woord aan minister Muylers, maar eerst nog het volgende.

Mijnheer Watteuw, wat u zegt, is er helemaal met de haren bij getrokken. Alsof wij niet zouden weten waar we naartoe gaan met de industrie! Het tegendeel is waar, we hebben trouwens een industrieraad opgericht en daar zitten industriëlen in. Ze zullen samen met ons duidelijke keuzes kunnen maken. U hebt toch ook het interview met een groot man van BASF gelezen? Hij haalde als belangrijkste reden aan dat de loonkostproblematiek de zwaarste handicap is voor de industrie in Vlaanderen, en daar kan ik spijtig genoeg weinig aan doen. Ik blijf daar echter niet over doordrammen, want we moeten ons concentreren op wat we wel kunnen doen, met name op het vlak van vergunningen en dergelijke. Die zaken moeten we goed doen, we moeten keuzes maken. U hebt het interview ook gelezen... *(Opmerkingen van de heer Filip Watteuw)*

Neen, dat is geen paraplu! Ik citeer uit een interview met een groot industrieel van BASF die deze analyse heeft gemaakt. De heer Sabbe heeft het trouwens al verschillende keren gehad over de loonkostproblematiek, de energie en zo meer.

Wat de hooggeschoolden, de mismatch en de openstaande vacatures betreft, is het juist wat de heer Van Malderen zegt, dat dit geen nieuw element is, maar wij maken ons daar echt zorgen over. Ik vond dat uit de studie vooral bleek dat de openstaande vacatures en de knelpuntberoepen niet alleen de hoger geschoolden betreffen, maar ook de lager geschoolden en dat vond ik in de studie belangrijker als bijkomend element dan het punt over de hoger geschoolden. Het is een bezorgdheid die we ter harte nemen.

Ik geef het woord nu heel graag door aan mijn collega.

Minister Philippe Muylers: Ik wil vooral even ingaan op het werkgelegenheidsakkoord waarvan we nog altijd verwachten om het voor het einde van deze maand af te sluiten. U weet dat ik als opdracht aan de sociale partners vier elementen naar voren heb geschoven. Ik heb continu gesprekken gehad met de voorzitter van de SERV over de stand van zaken, het is een wisselwerking. De vier elementen zijn dat we meer gaan naar een talent- en competentiebeleid, dat we naar een loopbaanbeleid gaan, dat we vooral focussen op de oudere werknemers – want dat is nu een groot probleem – en dat we ons ook zullen focussen op de ondergekwificeerde uitstroom uit het onderwijs.

U weet allicht dat de Vives-studie gemaakt werd in opdracht van Voka, en Voka is uiteraard een van de sociale partners in de SERV.

Ik ga ervan uit dat ook in de voorstellen die wij zullen krijgen en die vrijdag in het gesprek met de sociale partners wellicht aan bod zullen komen, daar voldoende het accent op wordt gelegd. Ook in de gesprekken die ik met de voorzitter heb gehad, was dat het geval. Ik ga er dus van uit dat de bijkomende maatregelen genomen zullen worden vanaf het nieuwe werkgelegenheidsakkoord.

Mevrouw Lydia Peeters: Minister, ik ben blij te horen dat men het activeringsbeleid zal aanpassen. De mismatch als zodanig is al lang bekend, maar de mismatch voor de hoger opgeleiden komt in deze studie eens te meer in the picture. In de beleidsbrief die we hier recent hebben goedgekeurd, werd daar te weinig aandacht aan geschonken. Dat maakt dat er te veel potentieel onbenut blijft en dat we een heel hoge opportuniteitskost missen: we investeren in opleidingen, maar uiteindelijk heeft de arbeidsmarkt daar minder baat bij.

De heer Ivan Sabbe: Minister, eind 2011 waren er 30 procent meer openstaande vacatures dan eind 2010. Er zijn 90.000 jobs bij gekomen in de overheidssector, maar het zijn niet die jobs die we zoeken. We zoeken de jobs in de privésector, want die hebben de grootste toegevoegde waarde voor ons bruto binnenlands product. Dat moet onze doelstelling zijn, maar dat gebeurt niet. Ik heb u al gevraagd om de 58-plussers te activeren, maar u wacht daar nog altijd mee.

Ik heb een kleine hulp meegebracht voor u beiden, minister en minister-president. U bent als George Clooney en – zo hebt u op de N-VA-nieuwjaarsreceptie bewezen – Fred Astaire, maar eigenlijk moet u het team Bruce Willis en Jean-Claude Van Damme worden. Het is aan u om uit te maken wie wie is. Ik heb nog een nieuwjaarscadeau bij voor u: ‘De vier jaargetijden’ van Vivaldi. U maakt beloftes in het najaar, minister Muyters. En u, minister-president, hebt de belofte gemaakt dat we tegen de zomer de unieke omgevingsvergunning hebben. Ik stel voor dat u deze muziek in uw ministerraad speelt, aangepast aan de seizoenen. Dan zullen alle ministers bij de les blijven. Als het seizoen voorbij is, kunt u het volgende afspelen. Dan weet u of de taken volbracht zijn die u aan dit parlement hebt beloofd. Met veel plezier van mij, uit eigen zak, aan u geschonken. *(Gelach. Applaus bij Open Vld, Vlaams Belang en LDD)*

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van mevrouw Michèle Hostekint tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de manier waarop de Vlaamse Regering het wegvallen van de fiscale aftrek van hypothecaire kredieten zal invullen

ACTUELE VRAAG van mevrouw Mercedes Van Volcem tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de manier waarop de Vlaamse Regering het wegvallen van de fiscale aftrek van hypothecaire kredieten zal invullen

De voorzitter: Het antwoord wordt gegeven door minister Muyters.

Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Mevrouw Michèle Hostekint: Voorzitter, minister, collega's, er was vorige week nogal wat te doen over het bericht dat vanaf 2014 de hypothecaire aftrek op federaal niveau zou verdwijnen. Samen met een aantal andere bevoegdheden, onder andere het woonbeleid, komt dat immers over naar de gewesten.

Uw reactie daarop, minister, zorgde voor nogal wat ongerustheid, niet alleen bij de vastgoedsector, maar vooral ook bij de mensen zelf. U zei immers dat u het bericht ook maar gewoon in de krant had gelezen, dat u nog geen zicht had op de budgettaire impact en dat u dus ook nog niet wist of die eigendomsondersteuning zou kunnen blijven bestaan in de toekomst.

U weet, minister, dat Wonen voor ons een absolute topprioriteit is. Deze woonbonus, zoals hij in de volksmond wordt genoemd, heeft ervoor gezorgd dat heel wat jonge gezinnen de afgelopen jaren een woning hebben kunnen verwerven, wat ze zonder die bonus misschien niet hadden gekund. Voor ons is het essentieel dat die 929 miljoen euro die overkomt naar de

gewesten, ook wordt ingezet op woonbeleid, om er op de meest efficiënte manier voor te zorgen dat we voor zo veel mogelijk mensen voor een betaalbare woning zorgen.

Hebt u intussen geïnformeerd naar die budgettaire impact, zoals u had aangekondigd? Kunt u vandaag garanderen dat die middelen effectief zullen worden ingezet op woonbeleid?

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Voorzitter, minister, collega's, in Vlaanderen is 75 procent van de mensen eigenaar. Door de berichtgeving in de krant en vooral uw reactie daarop, waarin u eraan twijfelde of de hypothecaire aftrek ook in de toekomst nog gegarandeerd zou blijven, werden alle mensen die nu hun spaargeld hebben geïnvesteerd in hun woning, geraakt en ongerust gemaakt.

Ook de hele bouwsector hebt u ongerust gemaakt, en eigenlijk ook de hele banksector. Die zeggen: zullen we nu nog allemaal de komende twee jaar hypothecaire leningen moeten afsluiten en zullen deze leningen in de toekomst kunnen worden afgesloten?

Wat mij vooral bekommert – en ik vraag dat u als minister van Begroting erover waakt – is dat de gelden toch ingezet blijven voor de eigendomsverwerving. Ik vrees een beetje dat uw coalitiepartner sp.a deze middelen zal willen overhevelen naar de sociale woningbouw of naar huurpremies. Ik heb daar op zich niets tegen maar het moet een en-enverhaal blijven. De brede bevolking heeft nog recht op een betaalbare woning. Wat betreft de hypothecaire aftrek en de middelen die dienen voor de eigendomsverwerving, moet u erover waken dat er niet een volledig socialistisch beleid wordt gevoerd, een volledig Waals beleid, waarbij alles gaat naar sociale woningbouw en collectivisme. (*Applaus bij Open Vld*)

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Het woonbeleid wordt uiteraard al dertig jaar gevoerd in de gewesten. Nu er met de staatshervorming twee instrumenten bij komen, met name de Huurwet en de fiscale aftrek van hypothecaire leningen, dan kunnen we dat alleen maar toejuichen omdat we daardoor het beleid nog meer uniform kunnen maken.

Mevrouw Van Volcem, het instrument van de fiscale aftrek in de personenbelasting is een instrument waar de Vlaamse Regering geen beslissingsmacht over heeft. Het instrument van de hypothecaire aftrek in de personenbelasting blijven inzetten, hetzelfde instrument dat vandaag de federale overheid inzet, kunnen wij niet, niet de Vlaamse Regering en niet het Vlaams Parlement. Wij moeten dus zoeken naar een alternatief.

Ik heb wel begrepen dat mijn federale collega in zijn beleidsbrief nog in een wijziging voorziet. Hij zegt: “De fiscale aftrekken worden rechtvaardiger gemaakt door de toepassing van twee uniforme tarieven in plaats van de verbeterde gemiddelde aanslagvoet, waarvan de hoogte afhankelijk was van het inkomen.”

Mevrouw Hostekint, ik beschik vandaag niet over die teksten. Ik beschik ook niet over de teksten van de staatshervorming. Ik beschik ook niet over de volledige berekening, namelijk het aantal mensen van wie morgen de hypothecaire rente is afgelost, hoeveel er gemiddeld instromen en wat we kunnen verwachten na een hervorming van de federale overheid. Dat zijn dingen die we verder moeten bekijken.

De Vlaamse Regering heeft beslist om aan de Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid te vragen om alles wat na de staatshervorming overkomt, te gaan bestuderen en daarover te discussiëren, eerst binnen de Vlaamse Regering. We hebben ook aan het Departement Financiën en Begroting gevraagd om de nodige modellen te maken zodat we ook de berekeningen daarvan kunnen maken. Wat we zeker niet willen, is op gelijk welke manier na de staatshervorming een vacuüm creëren. De mensen moeten op voorhand duidelijk weten wat de situatie zal zijn in Vlaanderen na die staatshervorming.

Voorzitter, collega's, ik wil afsluiten. Ik heb begrepen dat de Vlaamse Regering duidelijk vasthoudt aan een stimulans voor mensen die een woning willen kopen, dus een vorm van woonbonus op een of andere manier, uiteraard binnen de mogelijkheden en met de instrumenten waar Vlaanderen over beschikt.

Mevrouw Michèle Hostekint: Minister, ik dank u voor het antwoord. Het is inderdaad noodzakelijk dat we heel snel duidelijkheid verschaffen aan de mensen, die wat ongerust zijn. Ik ben blij met uw antwoord. U hebt bevestigd dat we de gelden die overkomen – we weten al dat het gaat over 929 miljoen euro, een heel groot budget – prioritair kunnen inzetten op woonbeleid, los van de modaliteiten en los van welke invulling ook. We moeten ze in de eerste plaats laten gaan naar het betaalbaar maken en houden van wonen voor zo veel mogelijk mensen.

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Minister, als er één ding Vlaams is, dan is het wel dat de Vlaming geboren is met een baksteen in zijn maag. Dat heeft ertoe geleid dat Vlaanderen welvaart kent. Het woonbeleid van uw voorganger, tien jaar aan een stuk, heeft ervoor gezorgd dat de eigendomsverwerving is gestegen met 9 procent. Ik wil u vragen om erover te waken dat voor de brede laag van de bevolking, ook voor jonge mensen, de eigendomsverwerving ook in de toekomst mogelijk blijft. Voor het aanwenden van de middelen en het gebruik van stimuli, heb je een hele resem mogelijkheden. Dat is eigenlijk niet zo belangrijk, maar wel het doel, en dat is het betaalbaar wonen en eigendomsverwerving. Er moet over gewaakt worden dat de pot weer niet volledig gaat naar de mensen die geen woning hebben maar dat het een en-enverhaal blijft. *(Applaus bij Open Vld en LDD)*

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Ik sluit me aan bij de opmerking dat er dankzij deze overheveling meer werk kan worden gemaakt van een eenvormig woonbeleid. Dat is zeker nodig en kan Vlaanderen enkel ten goede komen.

Er zijn eerst en vooral nog twee andere zaken, zoals de minister zelf ook heeft gezegd: er blijven nog heel wat onduidelijkheden en het is een beetje een bric-à-brac-hervorming. Er blijven nog altijd zaken federaal, waaronder het kadaster, dat de grondslag moet bepalen. Vorige week is daarover nog een artikel verschenen. Dat is totaal achterhaald, maar Vlaanderen zal nog steeds niet de mogelijkheid hebben om dat kadastraal inkomen aan te pakken. Het is jammer dat het een beetje een bric-à-brac-hervorming blijft.

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Minister, het klopt dat minister Vanackere nu nog een wijziging aan de woonbonus wil doen, maar die hoeft u niet te kennen. Tot 2014 zal iedereen die een huis koopt, van die woonbonus kunnen genieten en is dat een federale materie. Voor alle mensen die vandaag de fiscale aftrek hebben voor een lopende lening, blijft dat systeem bestaan. Op dat vlak moeten we de mensen al zeker geruststellen.

Collega's, dit is een opportuniteit om wonen in Vlaanderen betaalbaar te houden. Iedereen pleit voor een status quo, maar op dit moment is wonen een groot probleem. Ik denk aan het kopen van een betaalbare woning of het betalen van de huishuur. Steeds meer mensen besteden de helft van hun inkomen om te kunnen wonen, en dan heb ik het nog niet over de energiekost.

Mevrouw Van Volcem, vandaag al gaan er meer Vlaamse middelen naar eigendomsverwerving dan naar huur. 300.000 Vlaamse euro's gaan naar de verminderde registratierechten. Dat is net zo veel als sociale huisvesting. Liever wat meer voor huur en wat minder voor eigendom.

De voorzitter: Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: Veel Vlamingen hebben een droom: kopen, renoveren of zelf bouwen. Niemand wil die droom doorprikken. Dat de problematiek van de hypothecaire leningen nu wordt overgeheveld naar Vlaanderen, is eigenlijk een opportuniteit. En die

moeten we pakken. Maar we moeten ook onze verantwoordelijkheid durven te nemen: ofwel kopiëren we dat systeem, ofwel leggen we andere accenten, ofwel heroriënteren we die middelen. We hebben nu twee jaar om dat te doen, twee jaar om te studeren dus.

Minister, welke onderzoeken wilt u opzetten, samen met de minister van Wonen? Er moet een geïntegreerd woonbeleid komen. Dat is belangrijk voor toekomstige eigenaars, maar ook voor huurders. In die zin zullen we die middelen meer dan ooit kunnen gebruiken, ook om woningbouw te stimuleren. De bouw is de motor van onze economie.

De voorzitter: De heer Strackx heeft het woord.

De heer Felix Strackx: Minister, dit is nog maar eens een nieuwe bedreiging en een factor van onzekerheid voor de Vlaamse bouwer, die de voorbije jaren al getroffen is door onder meer de btw op bouwgrond en daarmee gepaard het wegvallen van het abattement, het bijabattement en de meeneembaarheid van registratierechten. De Vlaamse bouwer is de voorbije jaren geconfronteerd met steeds strengere normen, vooral voor isolatie, verluchting en dergelijke. Ons lijkt het logisch, minister, dat het wegvallen van de fiscale aftrek van de hypothecaire lening zou worden gecompenseerd door de Vlaamse overheid, maar dat leek ons ook logisch voor de btw op bouwgrond, en toch is dat niet gebeurd.

Minister Philippe Muylers: Het instrument zoals het vandaag federaal wordt gebruikt, komt niet naar Vlaanderen. Ik kan dat niet automatisch doen, zoals u vraagt. We blijven binnen de Vlaamse Regering bij een stimulans om wonen mogelijk te maken. Mevrouw Heeren, we gaan echt doen wat u voorstelt: het debat voeren binnen de Vlaamse Regering over dit element van de staatshervorming en alle middelen die met de staatshervorming overgaan. *(Opmerkingen van mevrouw Mieke Vogels)*

En natuurlijk – dat wou ik daarnet zeggen, mevrouw Vogels – is het uiteindelijk nog steeds dit parlement dat de voorstellen die de regering doet, kan goedkeuren, afkeuren of bijwerken waar nodig, met of zonder hoorzittingen, op de manier waarop het dat wenst te doen. Dat is vanzelfsprekend.

Alle elementen die vandaag aan bod kwamen, zullen worden meegenomen in het debat dat binnen de schoot van de Vlaamse Regering zal worden gevoerd, binnen de mogelijkheden die wij zien, zowel wat betreft de budgettaire middelen die overkomen als wat betreft de instrumenten waarover we in Vlaanderen beschikken.

Mevrouw Michèle Hostekint: Het is inderdaad goed dat we het debat zullen voeren over hoe het er precies moet gaan uitzien, over de modaliteiten en de vorm die deze maatregelen moeten kennen.

Minister, het is verder belangrijk dat we de ongerustheid en onzekerheid die bij de mensen leeft, wegnemen. We moeten de mensen het signaal geven dat deze Vlaamse Regering zal blijven inzetten op betaalbaar wonen voor iedereen: voor huiseigenaars, maar ook voor de mensen, mevrouw Van Volcem, op de private huurmarkt en de sociale huurmarkt. *(Applaus bij sp.a)*

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Vlaanderen krijgt 1 miljard euro en de ministers weten niet wat ze daarmee moeten aanvangen.

Minister-president, minister, om Vlaanderen te veranderen moeten we een vurig hart hebben. Ik heb de indruk dat uw ploeg wat uitgeblust is.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de studie betreffende de gevolgen van de nieuwe Financieringswet voor Vlaanderen

ACTUELE VRAAG van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de studie betreffende de gevolgen van de nieuwe Financieringswet voor Vlaanderen

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Voorzitter, collega's, mijn vraag aan de Vlaamse Regering gaat over de Leuvense economische standpunten over de nota over de Financieringswet. Er is in de pers heel wat commotie over geweest.

Ik heb de nota gisteravond gelezen en vind het tot hiertoe de beste nota die ik al gelezen heb over dat onderwerp. Het is intellectueel, men kan door die nota de Financieringswet zeker begrijpen en inschatten. De Leuvense professoren zeggen dat de verwachtingen worden ingelost. De Financieringswet verdient lof. Er zijn geen noemenswaardige winnaars of verliezers. Professor Decoster heeft gisteren zelfs gezegd dat het al bij al zeer goed meevalt.

Minister-president, u hebt die studie ongetwijfeld ook gelezen. De heren zeggen ten eerste dat we er qua fiscale autonomie heel sterk op vooruit gaan: we krijgen een fiscale autonomie van 10 miljard euro. De inkomsten van de gewesten stijgen bovendien naar 74,5 procent. De fiscale autonomie krijgt dus meer en meer gestalte.

Ten tweede stellen ze dat de solidariteitsmechanismen minder genereus en transparanter zijn en dat ze niet langer pervers werken, zoals dat vroeger wel het geval was.

Ten derde neemt de responsabilisering globaal misschien niet toe, maar wel in de sectoren van de arbeidsmarkt. Als er minder responsabilisering is, heeft dat te maken met het feit dat de kinderbijslag en de ouderenzorg werden overgeheveld. Bij die bevoegdheden gebeurt de transfer op basis van de behoeften.

Mijn vraag gaat natuurlijk ook over de winst- en verliesrekening. Men zegt dat Vlaanderen wint en dat het verliest. Als men de studie goed leest, is dat afhankelijk van bepaalde hypothesen die men aanhoudt, de elasticiteitscoëfficiënt.

Minister-president, kan men over een periode van dertig jaar zinvolle prognoses maken? De verschillen die er per hoofd van de bevolking zijn, zijn erg marginaal. Over twintig jaar tijd gaat het over 289 euro.

Hoe evalueert de Vlaamse Regering die studie? Is de Vlaamse Regering het ermee eens dat fiscale autonomie bepaalde risico's inhoudt, maar dat de studie ons globaal gezien kan geruststellen dat het in de positieve zin evolueert?

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Minister-president, mijn vraag gaat een wat andere richting uit. Dat zal u niet verwonderen.

Er is de studie van de Leuvense economen die in feite als conclusie heeft dat men van verkeerde parameters is vertrokken om de Financieringswet te hervormen. Dat is mijn insteek. De onderhandelaars hadden gehoopt, wat de Financieringswet betreft, om in 2030 een winst van 300 miljoen euro te maken. Nu zou blijken dat, omdat men de verkeerde parameters heeft gebruikt, het zou gaan om een verlies van meer dan 2 miljard euro in 2030.

Uit de studie blijkt ook dat de responsabilisering zelfs daalt omdat de gemeenschappen op een andere manier worden gefinancierd, die niets te maken heeft met het principe 'Doet men

het goed, dan wordt men beloond. Doet men het minder goed, dan wordt men bestraft'. Het gaat dus ook al niet goed met de responsabilisering.

Minister-president, mijn vraag is of u ook vindt dat die studie juist is. Als ze juist is, dan zijn we wel gerold en dan heeft men ons, ook in dit Vlaams Parlement, blaasjes verkocht, namelijk dat Vlaanderen wint bij de herziening van de Financieringswet. Neen, uit deze studie blijkt dat we erbij verliezen omdat men de verkeerde parameters heeft gebruikt.

Minister-president, wat vindt u van deze studie? Als u het eens bent met de conclusie dat we erbij zouden verliezen, bent u dan bereid om die discussie, desnoods in het Overlegcomité, opnieuw op te starten?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega's, het is goed dat er studies worden gepubliceerd over datgene wat is afgesproken en wat in de zesde staatshervorming is opgenomen. Ik ga ervan uit dat dit niet de laatste studie is – dat hoop ik toch –, dat er nog andere studies volgen die proberen om op een zeer wetenschappelijke wijze het een en het ander in kaart te brengen en dat deze studies het onderwerp van debat kunnen uitmaken.

In 1999 zijn er in dit parlement belangrijke resoluties goedgekeurd. We hebben met z'n allen grotere fiscale autonomie gevraagd. We hebben een grotere responsabilisering gevraagd. We hebben gevraagd om de solidariteitsmechanismen uit de oude Financieringswet aan te passen. Er werd hier toen uitdrukkelijk gesteld dat deze solidariteitsmechanismen pervers zijn. Er is de ontwikkelingsval waarbij bepaalde regio's – minstens theoretisch – er voordeel zouden bij hebben om niet vooruit te gaan of zelfs achteruit te gaan. Dit parlement heeft gevraagd dat daar een antwoord op zou komen.

Ik stel vast dat uit de studie die deze week bekend is gemaakt – deze studie is natuurlijk niet door de Vlaamse Regering besproken –, blijkt dat de fiscale autonomie, de mogelijkheden van gewesten en gemeenschappen om zelf belastingen te heffen, substantieel is toegenomen. Is de responsabilisering toegenomen? De heer Van Hauthem verwijst ernaar. Sta me toe dat ik de redenering van de studie en van de professoren even wil duiden: als het niet gelinkt is aan de opbrengst van de personenbelasting, dan concludeert men dat er geen responsabilisering is. Ik denk dat dat, met veel respect voor de professoren, een vrij enge interpretatie is van responsabilisering. Ik denk dat dit verder moet worden uitgeklaard.

Is er een aanpak van de excessieve solidariteit en de ontwikkelingsval waarover ik het daarnet al had? Het antwoord is ja. Is het systeem transparanter en minder complex? Er zijn stappen vooruit gezet, zegt men.

Het enige is het probleem van de elasticiteit. De heren Van Hauthem en Van Rompuy verwijzen ernaar. Het gaat om, kort gezegd, de relatie tussen de groei van de economie en de personenbelasting die daar direct op is geënt. Ik citeer de studie: "Uit onze simulaties blijkt dat één parameter heel cruciaal is: de mate waarin de opbrengst van de personenbelasting groeit als de economie groeit. Uit deze simulaties blijkt tevens dat de elasticiteit die gebruikt werd in de onderhandelingen ertoe leidt dat alle drie de gewesten winnen." Dan doet men andere simulaties, met andere parameters, en men komt tot andere resultaten.

Collega's, ik vind het heel belangrijk dat we de fiscale autonomie maximaal invullen. We zijn daarmee gestart. Ik hoop dat we in 2014 de wetgevingen hebben en dat de inwerkingtreding op het federale niveau in orde is, zodat we hier die fiscale autonomie kunnen gebruiken. Het is de grote uitdaging om ervoor te zorgen dat de economische groei in Vlaanderen een dynamiek heeft. Ik ga ervan uit dat deze en ook andere studies op dat moment tot de conclusie komen dat we niet alleen gebruik hebben gemaakt van onze bijkomende bevoegdheden maar er ook op een succesvolle in zijn geslaagd om de dynamiek van Vlaanderen verder te ontwikkelen.

Collega's, ik ga ervan uit dat er nog studies komen. Ik ga ervan uit dat er nog discussies komen. Als u mij elke keer zult vragen wat ik daarvan vind, zal ik daar elke keer graag op antwoorden. Maar dan moet u wel goed kijken wat er in die studies staat. Beide vraagstellers tonen aan dat die studie verschillend wordt gelezen. Dat geeft aanleiding tot een debat. Voor mij is het het belangrijkste dat wij gebruik maken van de bevoegdheden die de zesde staatshervorming ons geeft. Wij moeten ervoor zorgen dat de economie en de welvaart in Vlaanderen ook in de toekomst veilig worden gesteld.

De heer Eric Van Rompuy: Minister-president, dank u voor uw antwoord. Het Vlaams Parlement heeft jarenlang gevochten voor meer fiscale autonomie. Wij hebben jarenlang gevochten om bepaalde bevoegdheden, zoals de kinderbijslag en de ouderenzorg, over te hevelen, maar dan wel met een financiering die voldoet aan de behoefte. Dat is ook belangrijk voor Vlaanderen. Wij hebben er ook jarenlang voor geijverd dat de solidariteitsmechanismen transparant en omkeerbaar zouden zijn. Al die zaken zijn nu gerealiseerd. Het is een feit dat er tussen nu en twintig jaar, in 2030, met de fiscale autonomie van de deelstaten bepaalde risico's zijn. Wij zullen zelf verantwoordelijk zijn voor die belastingontvangsten. Er zal een dynamiek zijn. We kunnen niet voorspellen hoe de elasticiteit van de belastingontvangsten de volgende tien jaar zal evolueren, aangezien we niet eens weten wat de economische groei zal zijn. Er zijn een aantal parameters. Deze studie stelt mij gerust. Die professoren zeggen dat het de verwachtingen inlost, dat het lof verdient en dat er in de toekomst natuurlijk enorme zaken onvoorspelbaar zijn, maar dat het globaal gezien voor Vlaanderen een goede zaak is. Dat heeft het Vlaams Parlement ook altijd gevraagd.

De heer Joris Van Hauthem: Minister-president, u draait een beetje om de hete brij heen. U bevestigt de conclusies van die studie niet. Of beter, u bevestigt ze eigenlijk wel door te stellen dat het allemaal niet zo erg is. Mijn politieke vraag was of wij ons niet hebben laten rollen in de onderhandelingen door van hypothesen uit te gaan waarvan onderzoekers nu zeggen dat ze niet realistisch zijn.

U zegt nu dat er geen probleem is. Minister-president, u hebt wel een probleem. Ik neem aan dat u spreekt namens de hele Vlaamse Regering en namens al uw ministers, ook de ministers van de N-VA. Vandaag lees ik dat Bart De Wever in De Tijd de studie aangrijpt om te zeggen dat hij wel gelijk heeft en dat wij inderdaad gerold werden. U komt hier vandaag zeggen dat we niet gerold zijn. Ik neem aan dat u dat zegt namens de sp.a-ministers, de CD&V-ministers en ook de N-VA-ministers. Mag ik dat aannemen, of niet?

De voorzitter: Mevrouw De Vits heeft het woord.

Mevrouw Mia De Vits: Voorzitter, ik ben absoluut geen specialist van de Financieringswet. Maar als ik de debatten daarover hoor, gaat het altijd over wie er wint en wie er verliest.

Mijnheer Van Hauthem, de federale overheid wordt voorgesteld als de tegenstander, de vijand. Uw partij en anderen die er dezelfde redenering op nahouden, vergeten dat de federale overheid onder meer ook die 60 procent van de gepensioneerden die in Vlaanderen wonen behelst. Die mensen willen dat hun pensioen wordt veiliggesteld. De sociale zekerheid is tot nader order nog altijd federaal, zeker en vast. Zij willen dat het pensioen van hun kinderen en kleinkinderen wordt veiliggesteld. In die zin zijn er geen winnaars en geen verliezers. Deze Financieringswet is een goede Financieringswet.

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Minister-president, tot nu toe heb ik me ook vrij terughoudend opgesteld in de discussie over de Financieringswet, omdat we eenvoudigweg niet over de modellen beschikken. Ook die Leuvense professoren hebben eigen modellen gebouwd om een en ander te kunnen narekenen.

Ik heb een verzoek aan u. Zou het niet eens interessant zijn dat de Vlaamse Regering een en ander in absolute cijfers naar buiten brengt? Gisteren hoorden we Wouter Beke verklaren in

Terzake dat er meer autonomie is, en minder transfers naar Wallonië. Voor een buitenstaander – en nogmaals, wij baseren ons ook maar op de mediaberichten, aangezien we die modellen zelf niet hebben – lijkt er dan sprake te zijn van een interne inconsistentie als Vlaanderen uiteindelijk verliest. Hoe komt het dan dat Vlaanderen verliest? Dat heeft natuurlijk te maken met het feit dat het referentiepunt de oude Financieringswet is. In absolute termen gaat Vlaanderen er natuurlijk op vooruit. Ook – en dat staat ook in de studie – heeft het feit dat de responsabilisering afneemt, natuurlijk te maken met de overdracht van de kinderbijslag, die niet helemaal responsabiliserend kan worden.

Ik vraag dus dat de Vlaamse Regering duidelijkheid zou scheppen.

De voorzitter: De heer Watteeuw heeft het woord.

De heer Filip Watteeuw: Voorzitter, in deze studie staat bijna letterlijk dat de Financieringswet de verwachtingen inlost. Dan vind ik het vreemd, als ik de commentaren van de voorbije dagen hoor, dat sommigen daar brandhout van maken. Dat bewijst alleen maar dat sommigen van kwade wil zijn als ze de Financieringswet beoordelen.

De fiscale autonomie neemt toe. De responsabilisering blijft op een hoger niveau. Het is duidelijk dat de Financieringswet op een gedegen manier is opgemaakt. Minister-president, u hebt volkomen gelijk: het is nu vooral belangrijk te bekijken wat het beleid met deze nieuwe Financieringswet kan doen, en ter zake zo maximaal mogelijk onze bevoegdheden uit te putten.

De voorzitter: De heer van Rouveroj heeft het woord.

De heer Sas van Rouveroj: Minister-president, wat leren we uit deze studie? Is de fiscale autonomie voor Vlaanderen toegenomen? Ja, en beduidend. Dat was en is een goede zaak voor Open Vld. Zo was het gewenst, zo hebben we onderhandeld en zo hebben we het verkregen. Is er nog een perverse solidariteit? Neen. Zo hoort het. Zo hebben we onderhandeld, en zo hebben we het ook verkregen. Is het systeem transparanter? Ja, het is transparanter. Ook daarmee is Open Vld dus bijzonder tevreden.

Dan rest de vraag: wie wint of verliest met de nieuwe Financieringswet? Minister-president, dat is natuurlijk een vraag over de toekomst. U hebt daar ook naar verwezen. We hebben geen glazen bol. Wat we wel met zekerheid weten, is dat, als we die toekomst zelf willen vormgeven, we voor winst gaan. Ik vraag dus dat u en uw Vlaamse Regering wat meer enthousiasme en assertiviteit aan de dag zouden leggen bij het voorbereiden van de overheveling van bevoegdheden. Ik merk bij u wel enig enthousiasme. Dat is u zeer eigen. Maar gelieve dat ook te vragen aan uw N-VA-ministers.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, geachte leden, ik denk dat dat enthousiasme er ook is bij andere leden van de Vlaamse Regering. We hebben al de nodige acties in gang gezet. Ik ben het ook eens met de andere sprekers: we moeten Vlaanderen klaarstomen tegen het ogenblik dat die bevoegdheden overkomen. Dat is de taak van deze Vlaamse Regering. Ik hoop dat die bevoegdheden overkomen in 2014, en als het kan nog vroeger. Op 15 februari komt er een eerste rapport van de administratie. Voorzitter, we zijn bereid daar verder over te spreken met het parlement. Daarnet ging het over de woonbonus. We zullen klaarstaan wanneer die bevoegdheden komen.

Mijnheer van Rouveroj, u hebt gezegd dat we ambitieus moeten zijn en met deze bevoegdheden de hand aan de ploeg moeten slaan. We moeten ervoor zorgen dat we net als in Onderwijs en andere bevoegdheden kunnen aantonen dat, wanneer wij een bevoegdheid hebben op maat van Vlaanderen, we die effectief op een goede manier verder kunnen ontwikkelen in het belang van alle Vlamingen.

Ik lees alleen de studie. Een van de elementen is de problematiek van de elasticiteit. Dat is een element waarvan de studie zegt dat er verschillende simulaties mogelijk zijn. Dat is inderdaad juist. Ze hebben daar een simulatie van 1,15 procent in gestopt. Dat had ook 1,30

of 1,40 kunnen zijn. De vraag is of de problematiek van de elasticiteit voldoende is om te zeggen dat we ons hebben laten rollen. Mijn antwoord daarop is neen. Dat is niet correct. Hoe het over tien of twintig jaar zal zijn, is moeilijk in te schatten. Mijn antwoord daarop is dat we alles zullen doen om ervoor te zorgen dat Vlaanderen daarbij wint, in die zin dat we gebruik maken van de bijkomende bevoegdheden.

Tot slot, mijnheer Vereeck, zijn we volop bezig met de voorbereiding, ook binnen de Vlaamse Regering. We zullen daar ‘en cours de route’ over communiceren.

De voorzitter: Minister-president, wanneer een parlementslid een vraag stelt en daarna niet meer aanwezig is, dan hoeft u daar niet op te antwoorden. Zo eenvoudig is dat.

De heer Eric Van Rompuy: Minister-president, ik dank u voor uw antwoord. We moeten optimistisch zijn. We hebben jarenlang gevochten voor die fiscale autonomie, voor die bevoegdheidsoverdracht. Er is nu een studie waarin staat dat dit in de toekomst allemaal financierbaar is. Hoe groter de autonomie, hoe groter de groei, hoe groter de opbrengst van de personenbelasting en hoe groter de elasticiteit. Nu gaat men die studie afkraken met een pessimistische hypothese waarin men zegt dat de economie niet zal groeien. Men heeft het over de slechtst mogelijke groei van 1,1 procent in plaats van 1,6 procent. Het gaat hier inderdaad om een partijpolitieke beoordeling die we moeten maken. In de commissie Financiën moeten we tijdens de volgende maanden die problematiek zeker nog eens bekijken. Ik heb er vertrouwen in dat de Financieringswet Vlaanderen meer mogelijkheden geeft. De grote uitdaging waar wij voor staan, is zeker financierbaar.

Wij zijn als Vlamingen – en ook mevrouw De Vits heeft dat gezegd – nog altijd deel van een federatie België, die de pensioenen en de sociale zekerheid moet betalen. Die federatie moet ook financierbaar blijven. Zo niet, zullen ook wij daar problemen van ondervinden. Hoe dan ook blijven wij nog altijd afhankelijk van het federale niveau, ook voor een groot deel van onze financiering.

De heer Joris Van Hauthem: Minister-president, u hebt een probleem in uw meerderheid. Ik neem akte van uw standpunt en van het feit dat u dat hier namens alle partijen vertolkt. Dat lijkt me de evidentie zelve. Het is ook zeer veelzeggend dat één fractie niets heeft gezegd, met name de N-VA. Het is blijkbaar gemakkelijker om in de krant kritiek te spuien en zijn grote gelijk te willen halen. Er is echter meer moed voor nodig om dat hier in dit Vlaams Parlement op de tribune te komen doen. (*Applaus bij het Vlaams Belang en LDD*)

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de timing voor de uitvoering van de zesde staatshervorming en de splitsing van de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Minister-president, u hebt vorige week aan de krant Le Soir verklaard dat naar de verkiezingen gaan in 2014 zonder afgeronde staatshervorming, een ernstig probleem zou zijn.

Die timing is heel belangrijk. We hebben nu die akkoorden maar die wetten moeten nog worden goedgekeurd en uitgevoerd. De middelen moeten worden overgedragen. Ik denk daarbij aan de Financieringswet. We moeten ook bevoegdheden overdragen. Hoe ziet de Vlaamse Regering die timing? Volgens sommigen kan de uitvoering van die staatshervorming pas na 2014 kan gebeuren. Anderen zeggen dat ze goedgekeurd moet worden en in werking worden gezet op 1 januari 2014.

Brussel-Halle-Vilvoorde is gesplitst. Mijn truitje is in het museum terechtgekomen, maar over de splitsing moet nog worden gestemd in het parlement. Mijnheer Demesmaeker, ik hoop dat u voorstander bent van de splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde en dat die zeker voor de gemeenteraadsverkiezingen wordt goedgekeurd in de Kamer. We rekenen op de N-VA om dat mee te steunen, zodat die splitsing eindelijk realiteit wordt.

Minister-president, de benoeming van de burgemeesters is ook belangrijk, en de Vlaamse Regering draagt daar ook verantwoordelijkheid in. Hoe ziet de Vlaamse Regering de timing van de splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde, die samenhangt met de problematiek van de Rand en van de hervorming van de Senaat? Premier Di Rupo blijft heel vaag over die timing. Heeft de Vlaamse Regering daarover al overleg gepleegd met de Federale Regering?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Er is nog geen overleg geweest met de premier over de timing. Ik denk dat ik een open deur intrap als ik zeg dat de zesde staatshervorming tot stand is gekomen en dat we die nu zo snel mogelijk moeten uitvoeren. Dit wil zeggen eerst in wetteksten gieten, dan de bedragen erbij plaatsen, maar ook de timing opstellen.

Vlaanderen is al jarenlang vragende partij voor meer bevoegdheden. Hoe sneller die ons bereiken, hoe beter. Met respect voor het immense werk, en ook voor het werk dat wij moeten doen om die bevoegdheden te ontvangen en een goed beleid te voeren in die verschillende domeinen, ga ik ervan uit dat de stemming in het federaal parlement en de inwerkingtreding kunnen worden gesitueerd voor de verkiezingen die in Vlaanderen zullen worden gehouden in 2014. Dat is mijn uitdrukkelijke vraag. Ik ga ervan uit dat de federale overheid snel duidelijkheid geeft over welke timing ze vooropstelt.

Net zoals u, mijnheer Van Rompuy, hoor ik verschillende signalen. Sommigen zouden liever hebben dat dat na de verkiezingen gebeurt, anderen ervoor, en dat om verschillende en uiteenlopende argumenten. Ik hoop dat de Vlaamse overheid klaar is om die bevoegdheden in 2014 te ontvangen.

U hebt ook verwezen naar een snellere timing voor Brussel-Halle-Vilvoorde. Ik denk dat iedereen in dit halfroond ermee akkoord gaat: hoe sneller Brussel-Halle-Vilvoorde wordt gesplitst, hoe liever. Maar ook daar heb ik geen timing van gekregen. Het is voor dit parlement en de Vlaamse Regering van het grootste belang zo snel mogelijk duidelijkheid te krijgen van de Federale Regering.

Tijdens de eerste ontmoeting die we hebben met de premier, zal ik die vragen stellen. Ik hoop dat ze zo gauw mogelijk worden beantwoord in het voordeel van de Federale Regering en omdat we daar duidelijkheid over willen krijgen.

De heer Eric Van Rompuy: Dat was een bevredigend antwoord.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Minister-president, het klopt dat de timing heel belangrijk is. Het moet snel gaan, voor eind 2014, en de splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde liefst voor de gemeenteraadsverkiezingen van eind 2012. Is er dan een indicatie dat dit niet zou gebeuren? Als dat zo is – minister-president, u bent het hoofd van de Vlaamse Regering, maar ook CD&V-politicus –, stel ik voor dat u uw federale CD&V-collega's – CD&V is nog altijd de belangrijkste Vlaamse partij in de Federale Regering – aanspoort om werk te maken van die strakke timing.

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Minister-president, ik neem opnieuw aan dat u spreekt namens de hele Vlaamse Regering, namens al uw ministers, de CD&V-ministers, de sp.a-ministers en de N-VA-ministers, wanneer u zegt dat de regeling voor Brussel-Halle-Vilvoorde voor de zomer klaar moet zijn.

Minister-president, mag ik dan aannemen dat minister Bourgeois en minister Muylers het goed zouden vinden de regeling met betrekking tot BHV, met alle bijbehorende consequenties, voor de zomer van dit jaar tot stand te brengen? Ik neem aan dat u hier als regeringsleider spreekt. U moet me dan wel eens bevestigen dat u namens de hele Vlaamse Regering en niet namens twee derde daarvan spreekt. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer van Rouveroij heeft het woord.

De heer Sas van Rouveroij: Voorzitter, ik heb een concrete vraag. In verband met de zesde staatshervorming is afgesproken dat in en rond Brussel een metropolitane gemeenschap tot stand zou worden gebracht. De drie gewesten zouden die metropolitane gemeenschap inhoudelijk opladen. Ik vraag me af of de minister-president de stekker al in het stopcontact heeft gestoken. Heeft hij de batterij van de metropolitane gemeenschap al opgeladen? Wat is de stand van zaken?

De voorzitter: De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: Voorzitter, de heer Van Rompuy heeft me een beetje uitgedaagd. Wat de splitsing van BHV betreft, denk ik niet dat de Franstaligen nog stokken in de wielen zullen steken. Daar zijn twee redenen voor.

Ten eerste, we mogen niet vergeten dat de vorige Federale Regering hierover is gevallen. Dat zullen de Franstaligen geen tweede keer doen. Ten tweede, de Vlamingen betalen natuurlijk een vrij hoge prijs voor deze splitsing. Er komt een cheque van 600 miljoen euro voor Brussel. Er komen Franstalige magistraten in het arrondissement Halle-Vilvoorde. Er zijn nog andere toegevingen waarover de Franstaligen zo enthousiast zijn dat ze deze in de Grondwet willen verankeren. De minister-president maakt zich hier blijkbaar geen zorgen om. Wij maken ons wel zorgen.

Wat de timing van de overdracht van de bevoegdheden betreft, blijken in totaal 27 bevoegdheden van samenwerkingsakkoorden afhankelijk te zijn. De minister-president heeft zelf verklaard dat dit eigenlijk geen goede methode is.

Ik verwijs in dit verband naar onze discussies over de Nationale Plantentuin van België. Die overdracht zou tien jaar geleden plaatsvinden. Er moest echter een samenwerkingsakkoord komen. Dat is nooit gebeurd. Nu staat dit opnieuw in het Vlinderakkoord. Als de gemiddelde duurtijd meer dan tien jaar bedraagt, zijn we natuurlijk nog niet thuis. (*Applaus bij de N-VA*)

Minister-president Kris Peeters: Om te voorkomen dat de heer Van Hauthem elke keer moet vragen namens wie ik spreek, herinner ik iedereen eraan dat ik hier heb verklaard dat de Vlaamse Regering werk zal maken van de uitvoering van de zesde staatshervorming. Voor het overige heeft iedereen het recht zijn appreciatie over het een en het ander uit te spreken.

Als minister-president wil ik de zesde staatshervorming uitvoeren. In de eerste plaats vraag ik om een datum waarop de zesde staatshervorming in Vlaanderen kan worden uitgevoerd. Ik vind dat ik, samen met mijn collega's, moet weten wanneer die bevoegdheden naar hier komen. Dat lijkt me een boeiende vraag, die het Vlaams Parlement uitermate moet interesseren.

Mijnheer van Rouveroij, over die metropolitane gemeenschap of over de inwerkingtreding van het een en het ander heb ik nog niets gehoord. Ik denk dat we, met respect voor de complexiteit, moeten vragen wat op dit vlak de voortgang der dingen is.

Mijnheer Sanctorum, ik heb in *Le Soir*, hier en op andere plaatsen verklaard dat ik als minister-president en als lid van die heel dynamische politieke partij nog steeds vraag naar duidelijkheid in te brengen.

De heer Hermes Sanctorum: Minister-president, bent u dan van partij veranderd?

Minister-president Kris Peeters: Het gaat natuurlijk om CD&V.

We moeten duidelijkheid krijgen. Dit lijkt me de juiste aanpak. Ik hoop dat zeer snel een paar acties zullen worden ondernomen en dat ons daar duidelijkheid over wordt verschaft.

De heer Eric Van Rompuy: Ik kan de heer Demesmaeker melden dat de staatshervorming en de splitsing van BHV conform het Vlaams regeerakkoord verlopen. Dat is tijdens het debat heel duidelijk gezegd. Dat is belangrijk voor het Vlaams Parlement en voor de partijen die dit steunen. Er is nog steeds een meerderheid in Vlaanderen die de staatshervorming en de splitsing steunt.

We hebben jarenlang rondgereden met T-shirts met de slogan ‘Splitsen nu!’. Nu we dit kunnen doen, vindt de heer Demesmaeker dat we nog een paar jaar moeten onderhandelen. We vragen al elf jaar dat de resoluties van het Vlaams Parlement zouden worden uitgevoerd. We hebben jarenlang voor de splitsing van BHV geijverd. Ik vind dat we dit nu in de Kamer van Volksvertegenwoordigers en in de Senaat moeten laten uitvoeren. Op die manier kunnen wij ook eens zeggen dat wij iets hebben gerealiseerd en dat wij niet aan de kant hebben gestaan, voortdurend zaken hebben afgebroken en de publieke opinie hebben misleid. *(Applaus bij CD&V, Open Vld en sp.a)*

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Dirk Peeters en Hermes Sanctorum en mevrouw Elisabeth Meuleman betreffende het intrekken van de regeringsbeslissing over de versoepeling van de voorwaarden met betrekking tot de jacht op de vos – 1434 (2011-2012) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 46 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Watteeuw bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Watteeuw heeft het woord.

De heer Filip Watteeuw: Voorzitter, collega's, mijn fractie heeft een voorstel van resolutie ingediend over de beslissing van de Vlaamse Regering om de voorwaarden van de vossenjacht te versoepelen. Wij zouden dat voorstel van resolutie bij hoogdringendheid aan de agenda willen toevoegen.

De voorzitter: Deze tekst wordt nu rondgedeeld. Ik stel voor dat we ons straks over dit voorstel tot spoedbehandeling uitspreken.

Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Paul Delva tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de verklaringen van de topman van AWEX met betrekking tot het Vlaamse beleid inzake buitenlandse handel en de samenwerking ter zake met de andere gewesten

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Voorzitter, minister-president, collega's, de topman van het Waals agentschap voor export en investeringen (AWEX) stelde afgelopen weekend dat de samenwerking tussen de drie gewesten en de regionale agentschappen voor buitenlandse handel op het terrein in het buitenland goed verloopt, maar dat de samenwerking op het politieke vlak te wensen overlaat.

Hij schuift daarvoor de zwarte piet naar het Vlaams beleid door. Hij zegt dat Vlaanderen cavalier seul speelt en zo de bedrijven – ook Vlaamse bedrijven – die met het buitenland handel drijven schade toebrengt. Dat is een krasse uitspraak van een Waals topambtenaar.

In dat verband is het samenwerkingsakkoord tussen de drie regionale agentschappen, dat Vlaamse, Waalse en Brusselse bedrijven toestaat om een beroep te doen op het netwerk van de drie gewesten in het buitenland, van belang. Hij geeft een concreet voorbeeld over de subsidiëring van de Belgische kamers van koophandel in het buitenland. Normaal gezien worden die door het federale niveau en door de drie gewesten gesubsidieerd, maar Vlaanderen is slechts bereid om hen te subsidiëren indien zij acties ondernemen die enkel Vlaamse bedrijven ten goede komen, zo stelt hij.

Hoe evalueert u die krasse uitspraken? En wat nog belangrijker is: hoe evalueert u de samenwerking tussen de drie gewesten inzake buitenlandse handel? Ervaart u ook dat er de jongste tijd een groot probleem is ontstaan?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega's, met de steun van het Vlaams Parlement voeren wij een actieve economische diplomatie. Een: wij hebben vorig jaar in veertien zendingen twintig landen bezocht. Wij moeten daar onverkort mee doorgaan, en daarbij moeten niet enkel het economische, maar ook de academische en culturele aspecten, alsook andere facetten van Vlaanderen, aan bod komen.

Twee: wij doen zo veel mogelijk in samenspraak met de andere regio's en agentschappen, en dat verloopt in de praktijk ook erg goed, afgezien van enkele uitzonderingen. Drie: ik betreur dat de topambtenaar van AWEX die uitspraken doet. Hij geeft twee voorbeelden. De eerste is onze missie naar Libië, die op vraag van de commissie Buitenlands Beleid en van Vlaamse bedrijven is georganiseerd. Het was een erg succesvolle missie, die een vervolg zal krijgen. Wij zullen daarvoor ook Brusselse en Waalse bedrijven meenemen, want in Libië vertegenwoordigen wij ook het Brusselse en het Waalse agentschap. De opmerkingen van hem waren onnodig en zelfs ongepast.

Een tweede probleem zijn de gemengde kamers van koophandel. Zij worden gesubsidieerd door de federale overheid en door de drie gewesten. In 2006 heeft de federale overheid daarvoor 500.000 euro uitgetrokken, wat goed is voor de helft van het totaal. Van de andere helft neemt Vlaanderen 62,2 procent voor zijn rekening.

We hebben in het kader van de subsidiëring een 'return on investment' gevraagd aan de gemengde kamers van koophandel. We willen onze bijdrage laten honoreren. Dat is voor mij de evidentie zelf. Ik betreur dat dat wrevel opwekt. Als wij subsidies verschaffen, moet men daar voor Vlaanderen werken en projecten realiseren.

De heer Paul Delva: Als ik het goed begrijp, deelt u de mening van de topman van AWEX niet. Voor het gros van de dossiers verloopt de samenwerking eigenlijk goed. Ik hoop dat van harte, want het is absoluut in het voordeel van de Vlaamse bedrijven. Ze moeten een beroep kunnen blijven doen op het netwerk van de andere gewesten, ook in het buitenland. Dat komt hen alleen maar ten goede, dat spreekt voor zich.

Als blijkt dat er grondig een haar in de boter zit, moeten we misschien ook optreden op het politieke niveau om de zaken recht te zetten.

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire: Voorzitter, minister-president, ik heb het artikel ook gelezen. Ik ben toch wel verrast door de weinig ambtelijke stijl van de woorden. Het is een zeer politiek artikel. Het taalgebruik is zeer arrogant en beledigend aan het adres van Vlaanderen. Er is blijkbaar heel wat meer aan de hand dan wat hier ter sprake komt. We hebben hier te maken met een ambtenaar die blijkbaar geen enkel probleem heeft met de

ongrondwettelijke constructie Fédération Wallonie-Bruxelles. Dat mag eens gezegd worden. Het is een constructie die we intussen ‘for granted’ nemen en die dat niet is.

De man in kwestie heeft ook geen enkel probleem met het optreden van de federale overheid op een terrein waar alleen de gewesten bevoegd zijn. Hij noemt Vlaanderen openlijk ‘deloyaal’. Hij zegt dat Vlaanderen die exclusieve bevoegdheid alleen maar mag uitvoeren in een soort ‘samenwerkingscarcan’ met de andere gewesten, anders is het niet goed.

Minister-president, is dit de allerindividueelste expressie van de allerindividueelste opinie van een ambtenaar? Is hij daarvoor terechtgewezen? Anders hebben we een probleem. Dan moeten we misschien uitkijken naar een andere partner dan Wallonië, en dan denk ik aan Nederland. We bereiden toch al gemeenschappelijke handelsmissies voor met Nederland? Misschien kunnen we een structurele samenwerking opbouwen met een partner die minder veeleisend en minder arrogant is.

Minister-president Kris Peeters: Ik heb naar aanleiding van dat artikel contact opgenomen met Claire Tillikaerts, de tegenhanger van de ambtenaar die de boude uitspraken deed. Ik heb haar om tekst en uitleg gevraagd. Ze gaat de nodige informatie ophalen. Als er meer aan de hand is, zal ik de nodige acties ondernemen. Het kan niet dat er zulke opmerkingen worden gemaakt uit jaloersheid.

Vlaanderen is goed voor 82,5 procent van de export. We willen een belangrijke rol blijven spelen. Als we geld toevertrouwen aan de gemengde kamers van koophandel, stellen we onze voorwaarden. Dit wordt nog verder uitgeklaard. Ik neem aan dat het niet de envergure aanneemt die u vreest.

De heer Paul Delva: Ik deel de vraag van de heer Van Overmeire dat we verder werk blijven maken van samenwerking met andere partners, zoals Nederland. Dat is een zinvol idee.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Luckas Van Der Taelen tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de oproep tot samenwerking tussen Vlaanderen en Brussel van Franstalige politici en de reactie ter zake van de Vlaamse Regering

De voorzitter: De heer Van Der Taelen heeft het woord.

De heer Luckas Van Der Taelen: Minister-president, u hebt misschien ook gemerkt dat er de afgelopen dagen in de Franstalige pers een voor buitenstaanders soms moeilijk te volgen polemiek is ontstaan over de plaats van de regio's in Franstalig België en vooral over de samenwerking tussen de regio's. U weet dat onze Franstalige landgenoten uit scheidingsvrees al langer rondliepen met plan B, nu is er ook een plan W opgedoken. Dat zegt dat Wallonië meer autonomie moet krijgen en zich vooral minder afhankelijk moet opstellen tegenover het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

Nu heeft dat een lawine aan reacties op gang gebracht, waarvan er toch een paar heel merkwaardig zijn. Een eerste gevolg van de uitspraken van Waals minister Marcourt over het plan-W was bijvoorbeeld dat hij het bestaan zelf van de ‘Fédération Wallonie-Bruxelles’ in vraag stelde. Een tweede reactie kwam uit Brussel en was zo mogelijk nog merkwaardiger. De burgemeester van Molenbeek, Philippe Moureaux, begon eerst over een eventuele – vergeef me de uitdrukking – onafhankelijkheid van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, maar zei dan in een meer realistische modus dat als de Walen niet langer van de Brusselaars willen weten, die zich misschien een beetje meer op Vlaanderen moeten richten.

U kent Moureaux, u weet natuurlijk dat hij een geboren provocateur is, maar toch kan ik me niet van de indruk ontdoen dat er in Franstalig België de laatste jaren, zeker sinds de laatste aanzet tot staatshervorming, toch een en ander aan het veranderen is. Mijn vraag is dan ook of het geen tijd wordt dat wij daarop inspelen. Hoezeer de suggestie van Moureaux ook een provocatie is, toch kunnen we erop inspelen, bijvoorbeeld door ons af te vragen waarom we geen federatie Vlaanderen-Brussel oprichten.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, mijnheer Van Der Taelen, het debat dat nu in bepaalde Franstalige kranten plaatsgrijpt, met elke dag wel een nieuwe episode in het Franstalige landsgedeelte, moeten we natuurlijk van heel nabij opvolgen, maar toch ook met enige afstandelijkheid. De vraag is wat daar nu allemaal bezig is. Ik heb begrepen dat hierover ook in het Waals parlement gediscussieerd zal worden en ik kijk daarnaar uit.

De zesde staatshervorming doet ook in Wallonië en Brussel bepaalde mensen inzien dat er met de autonomie en de responsabilisering die op ons afkomen, antwoorden nodig zijn op de vragen hoe we op een goede manier met die bevoegdheden en autonomie moeten omspringen.

Ik wil me er niet direct zwaar in mengen. Eerst moet gestabiliseerd en uitgekristalliseerd worden wat men er in Wallonië, het Franstalig landsgedeelte en Brussel van wil maken.

Twee, ik heb hier van op dit spreekgestoelte al heel duidelijk gemaakt dat ik de federatie Wallonië-Brussel niet goed noch verstandig vond. Ik blijf dat vinden en blijkbaar zijn er nu ook in Brussel en in Wallonië mensen die zeggen dat de federatie volledig moet worden herbekeken omdat het misschien toch niet het juiste antwoord is. Ik kijk uit naar wat de conclusie van het debat zal zijn.

Drie, ik blijf groot voorstander, dat heb ik hier al een aantal keer gezegd, van samenwerking met Brussel en van samenwerking met Wallonië. Vanuit het Vlaams Parlement verdedigen we hier al jaren het model met twee deelstaten die heel belangrijk zijn en met twee andere regio's sui generis die ook heel belangrijk zijn, Brussel en het Duitstalige gewest. Dat zou een duidelijk model zijn waar we ook verder in kunnen werken.

Ik hoop dus dat we heel snel duidelijkheid krijgen over waar het debat allemaal over gaat en zeker ook over de finalisering die de Franstaligen eraan geven. Ik sta er vandaag, gisteren en morgen voor open om heel goed samen te werken met Brussel en met Wallonië, want dat is ook in het belang van Vlaanderen.

De heer Luckas Van Der Taelen: Minister-president, ik ben blij dat u zo reageert, want ik denk dat er zich toch een kleine historische kans aandient. Als Moureaux zoiets zegt, moeten we dat natuurlijk niet overschatten, maar vandaag lees ik toch weer dat de minister-president van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, uw ambtgenoot, heel duidelijk oproept tot samenwerking van Brussel met Wallonië, maar ook met Vlaanderen. Hij zegt dat een andere houding 'suïcidair' zou zijn. Ik wil u gewoon vragen om de ontwikkelingen op de voet te volgen en om vooral niet de kans te missen om aan Brussel te laten zien dat Vlaanderen uit is op een heel vruchtbare samenwerking.

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: De discussie toont datgene aan waar ik al langer van overtuigd ben, namelijk dat Wallo-Brux voor een deel een heel artificiële constructie is en dat wij dat vanuit Vlaanderen misschien verkeerd bekijken. De afstand tussen Brussel en Wallonië is zeer groot. De afstand tussen Franstalige Brusselaars en Walen is zeer groot. Wat hen bindt, is de taal. Dat is iets wat wij minder hebben in Brussel.

Voor de rest mogen we ons niet laten verleiden tot vreemde gedachten. Het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en het Waalse Gewest zijn elkaars concurrenten. Men kan er een federatie van maken, men kan erover dromen, maar hun belangen zijn verschillend. Hun

belangen zijn even verschillend als die van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en het Vlaamse Gewest.

Een paar maanden geleden, toen we hier een debat hielden over Wallo-Brux, zei ik al dat we onze agenda richten op wat in Franstalig België gebeurt. Misschien doen we dat veel te snel. De evolutie die we vandaag meemaken, verbaast me eerlijk gezegd helemaal niet.

De voorzitter: De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Kris Van Dijk: Voorzitter, minister-president, mijnheer Van Der Taelen, het zijn inderdaad een aantal heel boeiende ontwikkelingen. Het maakt dat, ondanks de as tussen Wallonië en Brussel, zoals ze gepercipieerd wordt door de Franse Gemeenschap, Wallonië helemaal niet Brussel is en omgekeerd. Dat is misschien ook wel historisch te verklaren.

De oproep van de heer Moureaux doet mij ook een beetje denken aan centenfederalisme: als het niet van Wallonië komt, kijken we maar naar Vlaanderen. Onze fractie, minister-president, blijft echter een sterke pleitbezorger voor een sterke aanwezigheid in Brussel vanuit de Vlaamse Gemeenschap. De twee grote entiteiten in dit land dragen samen verantwoordelijkheid voor de hoofdstad. Maar ik doe ook een oproep aan alle Brusselaars, mijnheer Van Der Taelen, dat we ook in Brussel echt kunnen spreken van een doorleefde tweetaligheid, ook van die andere gemeenschap. Op die manier denk ik dat we moeten blijven investeren in onze hoofdstad.

Minister-president Kris Peeters: Ik heb daar weinig aan toe te voegen. We zullen dat van nabij volgen en elke opportuniteit aangrijpen, mijnheer Van Der Taelen, om samen te werken. Dat is een houding die wij al jaren aannemen. We zullen dat ook nu doen.

De heer Luckas Van Der Taelen: Dat zijn zoete woorden in mijn oor. Ik hoop dat wij niet eens te meer zullen moeten zien dat er Vlaamse woorden en daden zijn. Ik denk dat er zich zo dadelijk al een opportuniteit aandient in het volgende debatje dat zich hier zal ontplooiën, over de symboliek van de Vlaamse aanwezigheid in Brussel. Ik heb het dan over de VRT, die – ik zal het maar meteen ‘urbi et orbi’ zeggen – voor mij thuisloort in de hoofdstad van Vlaanderen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Philippe De Coene tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de eventuele verhuizing van de omroep van de Vlaamse Gemeenschap

ACTUELE VRAAG van de heer Wilfried Vandaele tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de eventuele verhuizing van de VRT

ACTUELE VRAAG van de heer Bart Tommelein tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de eventuele verhuizing van de VRT

De voorzitter: De heer De Coene heeft het woord.

De heer Philippe De Coene: Voorzitter, minister, collega's, we konden gisteren tijdens een nieuwjaarstoespraak in Mechelen vernemen dat de stad in kwestie kans denkt te maken om de nieuwe VRT te huisvesten. Het is niet aan mij om die ambities te temperen. Het is ook niet aan mij om te interveniëren in gesprekken die waarschijnlijk plaatsvinden tussen Mechelse stadsgenoten en zelfs gewezen ministers-presidenten die van daar afkomstig zijn.

Ik wil wel aandacht vragen, minister, voor de procedure die beschreven staat in de beheersovereenkomst die uw Vlaamse Regering heeft afgesloten met de VRT. Als ik mij niet vergis, staat in punt 10.4 van die overeenkomst dat de Vlaamse Regering voor 30 juni van dit jaar een beslissing dienaangaande zal nemen. Dat is ook een uitvloeisel van het negentiende punt van onze resolutie, waarin we een duurzame oplossing vroegen voor de gebouwenproblematiek.

Er worden in de beheersovereenkomst drie mogelijke scenario's beschreven. Eén: de verdere renovatie van het huidige gebouw. Twee: een nieuwbouw op dezelfde site. Drie: een nieuwbouw op een andere locatie en, daarmee gepaard gaand, eventueel een verhuizing.

Toen ik dit uit Mechelen hoorde, was ik toch een beetje verbaasd. In de beheersovereenkomst staat immers ook dat de VRT een dossier met de mogelijke scenario's dient over te maken tegen 15 januari. We waren gisteren 17 januari, ik dacht dat een gunstige wind of invloed een en ander in een stroomversnelling had gebracht. Maar afgaande op de commentaren van vanochtend, was dat niet het geval.

Ik zou willen vragen dat men daar niet lichtzinnig over gaat en dat men het niet zomaar als een evidentie beschouwt om Brussel te verlaten. Ik denk dat dat niet zomaar moet worden beslist en dat het zeker mag verworden tot een spelletje 'waar zal 'Mijn restaurant' plaatsgrijpen?'. Men moet vooral rekening houden met wat de bedrijfscultuur bij een modern mediabedrijf morgen moet zijn. Mijn vraag is, in het licht van de beheersovereenkomst: wat is vandaag de echte stand van zaken?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Minister, we weten dat de VRT een betere huisvesting nodig heeft. Het huidige gebouw is een slokop qua energie. Het wordt ook stilaan te groot, er worden dingen uitbested. We weten dus dat er een ander gebouw moet komen, of dat er een renovatie moet komen van het huidige gebouw. Een ander gebouw kan ofwel op de huidige site ofwel buiten de stad. We lezen dat er al steden aan het lobbyen zijn: Mechelen en Vilvoorde.

Minister, mij interesseert vooral dat dit een bijzonder complex afwegingsproces vraagt. Ik kan me bijvoorbeeld voorstellen dat u kijkt naar de mobiliteit, naar de milieu-impact, naar de mogelijkheden van samenwerking met de privésector, zoals een pps. Ik kan me voorstellen dat u ook de samenwerking met de RTBF even moet bekijken, want een deel van het huidige gebouw is nog altijd een gemeenschappelijke zaak. We hebben de ruimtebehoefte voor de verschillende onderdelen van die openbare omroep. Ook de financiële impact lijkt me zeer belangrijk. Ben ik er zo ongeveer, of zijn er nog meer elementen waar u naar kijkt? Hoe gaat u de weg van de verschillende aspecten doen?

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Minister, ik heb over dit onderwerp al een aantal schriftelijke vragen gesteld en ik heb van u al een aantal antwoorden gekregen. Wat mijn collega daarnet zei, is juist: in de beheersovereenkomst staat dat de VRT voor 15 januari een dossier aan u moet overmaken. Ik heb begrepen dat dat nog niet is gebeurd. De beheersovereenkomst wordt dus niet volledig nageleefd. Ik veronderstel dat u zo snel mogelijk van de VRT voorstellen krijgt.

Wat me het meest zorgen baart in heel deze zaak, is dat de pistes allemaal onderzocht worden en dat er tijd, energie en waarschijnlijk ook financiële middelen worden besteed om uit te maken wat de beste oplossing is voor de VRT en dat in deze tijden van crisis, waarin van iedereen wordt verwacht dat er naar de centen wordt gekeken, op dit moment al voorafnames worden gedaan, onder andere door uw eigen collega-minister. Uiteraard is het het goed recht van de burgemeester van Mechelen om te proberen het dossier naar Mechelen te halen, maar

uw eigen collega in de Vlaamse Regering verklaart vandaag dat de VRT in Brussel moet blijven.

Ik stel me vragen bij het feit dat verschillende pistes worden onderzocht en dat uw collega van uw eigen partij in de Vlaamse Regering daarover al verklaringen aflegt die helemaal niet tot zijn bevoegdheid behoren. Als er zal worden beslist, zal er dan worden beslist op emotionele, subjectieve gronden, zoals gevoelens en romantiek? Of zal er worden gekeken naar het financiële plaatje, uiteraard rekening houdend met een aantal andere zaken? Wordt er in de eerste plaats gekeken naar het financiële plaatje bij de aanpak van dit dossier?

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Collega's, in de beheersovereenkomst hebben we afspraken gemaakt over hoe we omgaan met dit dossier. De VRT is nu gehuisvest in een gebouw dat wat is uitgeleefd. Het is helemaal niet energiezuinig, integendeel. De VRT staat al enkele jaren voor de keuze. Men kan het gebouw grondig renoveren. Daar is men eerst voor gegaan. Men heeft in het begin van de jaren 2000 een aantal renovaties doorgevoerd. Men heeft die dan stilgelegd onder de vorige beheersovereenkomst vanwege de heel grote financiële lasten. Men vroeg zich af of het nog wel zin had om het gebouw te blijven renoveren, hoeveel de kostprijs zou zijn en wat het uiteindelijke resultaat zou zijn.

Bij de onderhandelingen over de nieuwe beheersovereenkomst hebben wij met de VRT ook gesproken over haar huisvestingsuitdagingen. Toen hebben we de afspraak gemaakt dat de VRT verschillende scenario's met elkaar zou vergelijken. Het eerste scenario is verder renoveren. Het tweede scenario is een nieuwbouw realiseren op dezelfde site. Een derde scenario is een nieuwbouw realiseren op een andere site, hetzij in Brussel, hetzij buiten Brussel.

Wij hebben aan de VRT gevraagd om die drie scenario's technisch te onderzoeken, zoals de heer Vandaele zegt: kijken hoeveel vierkante meters nodig zijn, wat de functionele vereisten zijn, waar het kan, hoe het zit met het stedenbouwkundige aspect en de milieuvergunningen, wat de praktische bezwaren zijn en de vereisten zodat het personeel goed kan functioneren, qua bereikbaarheid enzovoort. De VRT is die oefening aan het maken. Ik heb het resultaat ervan nog niet gezien. Ik heb begrepen dat de raad van bestuur van de VRT zich daar binnenkort over buigt. Ik ga ervan uit dat, wanneer de VRT klaar is met de vergelijking, het resultaat wordt overhandigd aan mij en dat we dan samen, ook met de Vlaamse ministers, kijken wat de verstandigste beslissing is.

Uiteraard moeten verschillende criteria naast elkaar worden afgewogen. De kostprijs speelt een rol, zoals de heer Tommelein zegt. Maar dat is een begrip met veel invullingen: gaat het over de investeringskost, de exploitatiekosten, de mobiliteitskosten? Je moet kijken naar de hele levenscyclus. Naast de kosten-batenanalyse wordt gekeken naar de voor- en nadelen voor het functioneren, het personeel en de timing. Ga je voor een project dat jaren zal duren of heb je uitzicht op snelle oplossingen? Zo worden heel wat criteria opgelijst. Wanneer de VRT met die oefening klaar is, gaan we ons daarover buigen in de Vlaamse Regering, rekening houdend met het advies van de VRT. We hebben ons geëngageerd om te proberen daar een uitspraak over te doen voor 30 juni.

De heer Philippe De Coene: Minister, u geeft een geruststellend antwoord, maar ik durf nog enkele suggesties te doen. U zei dat het huidige gebouw nogal wat mankementen heeft. Die zijn van technische aard, maar volgens mij ook van menselijke aard. Het is bijna verwonderlijk dat uit zo'n kot goede programma's komen. Het gebouw is geconcipteerd in de jaren 60, zeer hiërarchisch, bijna letterlijk gebetonneerd. Dat is niet meer van deze dag voor een modern mediabedrijf.

Nieuws wordt gemaakt door mensen, en in het bijzonder dit soort bedrijven leeft van de toegevoegde waarde van mensen. Het zou goed zijn dat de VRT de eigen mensen betreft in dit proces. Ik neem aan dat men dat met de nieuwe bedrijfscultuur zal doen.

U krijgt waarschijnlijk eerlang het document van de VRT. U neemt dan een beslissing met de Vlaamse Regering. Ik zet even mijn pet op van commissievoorzitter. Het zou goed zijn dat we daar vooraf binnen de commissie van gedachten over kunnen wisselen, zodat alle invalshoeken in een goede afweging aan bod kunnen komen en de besluitvorming democratisch is.

De heer Wilfried Vandaele: Uiteraard, minister, moet in de eerste plaats een zakelijke afweging worden gemaakt van de verschillende aspecten, maar wij vinden het ook belangrijk dat de band met de hoofdstad niet wordt doorgesneden en dat het hart van de openbare omroep van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel blijft. Er zijn ook objectieve argumenten voor. We hechten veel belang aan de informatieve opdracht of het brengen van nieuws. Het nieuws is voornamelijk hier te sprokkelen. We zitten vlakbij de Europese, Belgische en Vlaamse beslissingscentra.

Mijnheer Tommelein, u noemt dat symbolen. Ik denk het niet: we moeten daadwerkelijk aanwezig blijven in de hoofdstad. Is dat romantiek? Ik denk het niet, maar wat ik wel weet, mijnheer Tommelein – want uw vrouw heeft me dat al herhaaldelijk gezegd – is dat u als romanticus af en toe faalt. (*Gelach*)

De voorzitter: Mijnheer Tommelein, wat zegt u daarop?

De heer Bart Tommelein: Mijnheer Vandaele, u moet daarvoor niet alleen met mijn vrouw spreken. (*Opmerkingen*)

Onder anderen minister Lieten schenkt me de laatste tijd veel aandacht.

Minister, ik volg u, in die zin dat het duidelijk is. Ik stel enkel vast dat er al vertraging is op het schema. Uw beheersovereenkomst zegt 15 januari 2012. Vandaag is het 17 januari. De raad van bestuur van de VRT moet zich daarover buigen.

Het stoort me wel dat de verschillende mogelijkheden open worden gelaten, maar dat er voorafnames worden gedaan, vooral door een lid van de regering, dat al verklaart dat de VRT in Brussel moet blijven. Dan vraag ik me af waarom u tijd, geld en energie besteedt aan een studie om te kijken of het buiten Brussel kan. De heer Vandaele, lid van uw coalitie, en uw eigen minister in de Vlaamse Regering zeggen al op voorhand dat de VRT in Brussel moet blijven.

Ja, stop dan met kakelen in dat kippenhok en zeg duidelijk: “We zullen in Brussel blijven en bekijken wat de mogelijkheden in Brussel zijn.” Nee, u onderzoekt alles, spendeert daar heel veel geld aan, om dan finaal in feite tot een situatie te komen waarbij u misschien zelfs geen rekening houdt met die studie. Als uit die studie zou blijken dat het beter, adequater en gewenster is om uit Brussel weg te gaan, zult u dat toch niet doen. Ik vraag me af waar u dan mee bezig bent.

De voorzitter: De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel: Collega's, ik heb niets nieuws gehoord uit de mond van de minister.

In de zoektocht naar een duurzame huisvesting voor de VRT moet er rekening worden gehouden met twee belangrijke zaken: functionaliteit en bereikbaarheid. We mogen die 2400 medewerkers van de VRT absoluut niet vergeten in deze zaak.

Collega's, zo'n ingrijpende beslissing moet uiteraard worden gefundeerd. Er moet een objectieve analyse gebeuren, op basis van objectieve criteria.

Bijna alle omroepen in Europa zijn gevestigd in de hoofdstad. Minister, dat is een belangrijk criterium. Er is een band met Brussel. Brussel is de hoofdstad van Vlaanderen en België. Dat is een belangrijk argument.

Mechelen en Vilvoorde zijn wat bereikbaarheid betreft geen verbetering ten opzichte van Brussel. Ook dat is belangrijk.

Mijnheer Tommelein, verhuizen kan naar een plaats buiten Brussel, maar ook naar een andere plaats in Brussel.

We moeten niet vooruitlopen op de zaken, maar op de analyse wachten.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Voorzitter, ik was in de eerste sessie wat ontgoocheld in de vraagstellers. Ik geef toe dat de heer Vandaele zich zeer goed heeft herpakt.

Het gaat om meer dan enkel het economische luik van die verhuizing. Ik weet dat de heer Tommelein dat belangrijk vindt. Dat is typisch voor liberalen. Die hebben alleen maar eurotekens in hun ogen staan. Het gaat echter over meer.

Minister, ik lees een regeerakkoord als een geheel. Als de Vlaamse Regering het meent met haar regeerakkoord waar in het luik over Brussel staat dat Vlaanderen Brussel niet loslaat en dat Vlaanderen wil investeren om haar band met de hoofdstad te versterken, lijkt het mij onwaarschijnlijk en een zeer fout signaal om toe te staan dat de VRT uit Brussel verdwijnt.

Ik weet dat de renovatie van het gebouw economisch moeilijk ligt. Het wordt een zeer dure operatie. Dat is misschien het slechtste plaatje. Er zijn echter andere mogelijkheden, zoals een verhuizing binnen Brussel, maar ook eventueel nieuwbouw in het gebied van de VRT.

Mijn fractie vindt in ieder geval dat de VRT in Brussel moet blijven. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Laten we stoppen met het te hebben over symboliek.

Als het over symboliek gaat, kijk ik naar de heer Janssens: de nieuwe hoofdstad van Vlaanderen, Antwerpen, staat klaar om de VRT te ontmoeten in nieuwe gebouwen.

Het gaat hier echter over de renovatie van een gebouw. Ik hoor hier allerlei zaken.

Collega's, ik wil u eraan herinneren dat Hilversum niet de hoofdstad van Nederland is. Hilversum is gekend als hét mediacentrum in de Lage Landen, zoals Vilvoorde ook het mediacentrum van Vlaanderen geworden is.

Als het over economie, rentabiliteit, renovatie en centen gaat, moeten we alleen daarnaar kijken. De V van Vlaanderen staat in de naam van de VRT. Het heeft niets te maken met de geografische locatie.

Minister, het enige waar wij voor pleiten, is voor de goedkoopste en meest rendabele oplossing ooit in dit land voor de openbare oproep. Als blijkt dat de VRT moet verhuizen buiten Brussel, dan is dat maar zo. De VRT is geen symboliek, geen vlag. VRT bevat de V van Vlaanderen. Dat is al voldoende.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Minister, het geld dat nu al is uitgegeven aan de renovatie van de bestaande gebouwen, zijn kosten op het sterfhuis. Dat is jammer. We hadden dat niet moeten doen.

Een verhuis is nodig. Als men een infrarode luchtfoto van Brussel neemt, dan lijkt het wel of de VRT de kachel is van heel Brussel. Zo verspillend is het gebouw. Het is duidelijk dat er een nieuw gebouw moet komen. In Brussel, ook voor sommige leden van mijn fractie, of elders.

We pleiten voor een heel goede voorstudie, voor transparante en objectieve criteria en niet voor een opbod tussen burgemeesters en steden dat vaak berust op emotionele argumenten om tot een goede beslissing te komen. We hebben nood aan een nieuw omroepgebouw.

Collega Verstrepen, de titel van mijn blog was 'De VRT verhuist naar Hilversum'.

Minister Ingrid Lieten: Collega's, iedereen heeft in deze discussie zijn persoonlijke voorkeur. Ik heb er alle begrip voor dat de burgemeesters van Mechelen en Vilvoorde vinden dat hun gemeente het centrum van het land is en dat de VRT daar het beste gehuisvest zal zijn. Misschien zullen er ook nog andere burgemeesters geïnspireerd worden door de aandacht van de media.

Ik heb op het eerste zicht ook mijn persoonlijke voorkeur, een voorkeur zonder dat we de feiten en de vergelijkingen hebben gezien. Die voorkeur gaat ook meer uit – het is mijn persoonlijke voorkeur – naar Brussel niet loslaten, om verschillende redenen. De mensen die bij de VRT werken, hebben hun gezin georganiseerd rond een werkplaats in Brussel. Het is niet evident om die mensen ervan te overtuigen om van werkplek te veranderen. Het is ook zo dat Brussel de hoofdplaats is van Vlaanderen, maar ook van België en het is ook een internationale hoofdstad. Er is hier een enorme concentratie van nieuws te vinden, van mediaspelers en van buitenlandse journalisten. Dat pleit ook voor Brussel.

Alle rationale elementen zullen worden afgewogen, maar een principiële en symbolische discussie zal ook onvermijdelijk zijn. We kunnen die symbolische discussie niet onder de mat vegen. We moeten er open over durven te spreken. Uiteraard willen wij als Vlamingen Brussel niet loslaten en uiteraard is de VRT een belangrijk symbool.

Ik zeg het nog eens: het is mijn persoonlijke voorkeur, op het eerste zicht. We zijn natuurlijk allemaal rationale politici en we zullen rustig de vergelijkingen afwachten. We zullen nagaan wat het kost, wat mogelijk is en wat niet. Je kunt geen persoonlijke voorkeuren verdedigen als ze niet haalbaar of niet betaalbaar zijn.

Het is dus logisch dat iedereen zijn ideeën spuit, maar laten we de vergelijking afwachten die de VRT maakt. Laten we vooral ernstig en gezamenlijk ervoor zorgen dat we op basis van die criteria de juiste keuze maken, zowel wat de kostprijs, de haalbaarheid als de functionaliteit betreft.

De heer Philippe De Coene: Voorzitter, minister, ik zou u willen vragen voorzichtig te zijn met de burgemeesters uit te nodigen en te kietelen om hun kandidatuur te stellen, want u riskeert dat de mijne ook aan uw deur staat en u weet van waar ik kom. Dan is het kot helemaal te klein.

In de berekening kostprijs-efficiëntie zou ik het verstandig vinden om niet alleen naar vandaag te kijken, maar ook naar morgen. Los van de emotionele band, los van de band van de Vlamingen met Brussel, gebeuren er nu eenmaal veel dingen in Brussel. Het is logisch dat een mediabedrijf dat dat wil coveren, zich zo dicht mogelijk bij de plaats bevindt waar die dingen gebeuren. Wat vandaag misschien wat duurder lijkt, kan op de langere termijn veel geld doen besparen. Laat het ons ook dynamisch bekijken.

De heer Wilfried Vandaele: Minister, wij hopen dat u inderdaad een zakelijke en objectieve afweging zult maken, maar dat u ook aan de band met Brussel als hoofdstad een gewicht geeft in die afweging.

Voor ons moet het hart van de openbare omroep in de hoofdstad blijven. Het zou natuurlijk kunnen dat een aantal technische onderdelen en studio's eventueel op een andere plek komen. Ook vandaag wordt er al heel veel buiten de hoofdstad gedaan, bijvoorbeeld in Lint. Het is bespreekbaar, maar het hart van de omroep moet hier blijven.

De heer Bart Tommelein: Minister, u zult het misschien eigenaardig vinden maar ik deel uw mening. Misschien kunnen we toch, zelfs in onze romantische benadering, een aantal zaken delen.

Mijn partij en ikzelf hebben altijd gesteld dat Brussel een zeer belangrijke plaats inneemt in onze samenleving, zowel in Vlaanderen als in België als als hoofdstad van Europa. Dat hebben wij de jongste jaren herhaaldelijk benadrukt, ook ten aanzien van diegenen die Brussel opeens, wanneer het gaat over een staatsstructuur, niet meer zo belangrijk vonden.

Minister, ik dring erop aan dat de objectivering van het dossier vooropstaat en dat de leden van deze Vlaamse Regering geen voorafnames doen op deze studie en op de beslissing van de Vlaamse Regering. Ik vind het zeer spijtig dat minister Smet in zijn hoedanigheid van minister van Brusselse aangelegenheden begint verklaringen af te leggen die uw beslissing al ten dele ondermijnen. Dat is typisch voor deze regering: kippen kakelen in het kippenhok.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Filip Dewinter tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de gebrekkige kennis van het Nederlands bij de imams in Vlaanderen

De voorzitter: De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter: Minister, het Steunpunt Gelijkekansenbeleid van de Universiteit Antwerpen heeft op uw vraag een studie uitgevoerd over de imams en imamconsulenten in Vlaanderen en over hoe ze georganiseerd zijn. Er waren een aantal voor de hand liggende conclusies: ze kennen geen Nederlands, komen uit het buitenland, zijn nauwelijks geïntegreerd, passen niet in de Vlaamse context en dergelijke meer. Het is een getelefoneerde studie want uw conclusie ligt voor de hand: er moet een Vlaamse imamopleiding komen, er moeten meer erkenningen en subsidiëringen zijn, en dat soort zaken meer. Alsof dat de oplossing is. Maar goed, feit is dat u van mening bent dat u op die manier tot een soort van verlichte Europese islam kunt komen. U gaat daarbij natuurlijk voorbij aan de essentie en het wezen zelf van de islam. Ik geloof niet in een Europese islam, en ik denk het merendeel van de moslims evenmin. De islam is de islam en daar zal, helaas, niet veel aan kunnen worden veranderd.

U praat al geruime tijd over die Vlaamse imamopleiding. U wilt uw socialistische collega van Onderwijs overtuigen om dat te organiseren. Ik had graag uw inzichten hierover vernomen. Hoe zit het daarmee? Hoe denkt u dat te doen? Hoe denkt u die subsidiëring en erkenning omhoog te kunnen halen?

U weet dat ik zeer kritisch blijf. U zult daarmee geen Europese islam creëren. U zult alleen maar de islam nog meer faciliteiten geven, met als enige gevolg dat de islam een rem blijft op de integratie en dat we in de toekomst geen Europese islam maar een geïslamiseerd Europa tegemoetgaan.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Voorzitter, ik wil wel, maar ik heb van de achtbare collega geen vraag gehoord. Ik heb een statement gehoord. Mijnheer Dewinter, ik heb u geen vraag horen stellen, het spijt me zeer.

De voorzitter: De vraagstelling luidt: “Kan de minister meer toelichting geven bij zijn commentaar bij het onderzoek van het Steunpunt Gelijkekansenbeleid?” Klopt dat, mijnheer Dewinter? Zo hebt u de vraag ingediend.

De heer Filip Dewinter: Zo heb ik die vraag daarnet gesteld. Maar, minister, u was te druk in gesprek met de voorzitter van het parlement.

Minister Geert Bourgeois: U hebt ijverig becommentarieerd. Maar ik heb geen vraag gehoord. Tot daar aan toe.

Collega's, een dergelijke studie is voor het eerst gemaakt. Dat gebeurde met de medewerking van de moslimgemeenschap. Een aantal bekende en minder of niet bekende zaken werden gereveleerd.

In de eerste plaats dat dé islam niet bestaat, net zoals hét christendom niet bestaat. Er zijn meerdere strekkingen, of hoe men het ook noemt.

Ten tweede: er is een probleem met de imams in Vlaanderen. De meesten komen uit het buitenland en zijn daar opgeleid, en velen onder hen spreken geen of onvoldoende Nederlands. Dat leidt tot een probleem met de eigen moslimgemeenschap. Vooral voor de jongeren die hier zijn opgegroeid, die het Nederlands als moedertaal hebben en die een imam hebben die opereert in de maatschappelijke context van Vlaanderen, die de maatschappelijke uitdagingen hier kent en die advies kan geven over de problemen die zich hier voordoen.

Ten derde: de erkenning van een moskeeëngemeenschap heeft positieve effecten. Dat biedt kansen op integratie. De erkende moskeeën stellen zich open voor de lokale gemeenschap, ze organiseren culturele activiteiten en staan open voor integratie.

Ik heb daar een aantal conclusies uit getrokken. Een eerste conclusie wordt breed gedragen en kwam jaren geleden al aan bod in het Vlaams Parlement: er is nood aan een imamopleiding in het Nederlands in Vlaanderen. Minister Pascal Smet maakt daar werk van. Er is in deze zaal ook een collega, die straks ongetwijfeld het woord zal nemen, die daarover ook al ideeën op papier heeft gezet. Het is een complexe en moeilijke aangelegenheid. Dat is in het buitenland nog niet of niet afdoende gelukt.

Ik ga niets veranderen aan de erkenningsvoorwaarden. Ik ga die niet versoepelen. Wel wil ik, als er knelpunten zijn met de administratieve formaliteiten, die bekijken en wil ik mee helpen faciliteren.

Het is heel belangrijk dat er een dialoog wordt gevoerd, ook lokaal, dat de lokale gemeenschap de mensen van de moskeeën ontmoet.

Ik wil dat, indien moskeeën een soortnaam dragen, dat een Nederlandstalige naam is, dat er meer begrip en meer erkenning is. In tegenstelling tot u kom ik veel mensen tegen uit de moslimgemeenschap die wél geloven dat zij kunnen opereren, leven en hun geloof belijden in een pluralistische gemeenschap met een veelheid aan religies en niet-religieuze levensbeschouwingen. Dit korte bestek laat me echter niet toe daar uitgebreid op in te gaan.

De heer Filip Dewinter: Minister, ik zal u daar dan verder over ondervragen tijdens een interpellatie. Alleen dit: ik dacht dat wij in een democratisch Europees land leefden en dat er zoiets bestond als de scheiding tussen Kerk en Staat. Het is niet de taak van de overheid om – in hemelsnaam – imamopleidingen te gaan organiseren. Overigens, U zult het doel dat u daarmee meent te bereiken, niet bereiken.

Ik verwijs naar het verhaal van de prinses en de kikker: de prinses kust een kikker en de kikker wordt een prins. U wilt iets dergelijks organiseren met de islam in Vlaanderen. U moet echter goed beseffen dat dit verhaal een sprookje is, en sprookjes komen niet uit in de realiteit. U probeert iets te doen waarvan u weet dat het uiteindelijk niet zal lukken. Het zal het omgekeerde effect hebben. Daar blijf ik bij. Blijf ervan af. Bouw die islamzuil af. Trek heel dat systeem van subsidiëring en erkenning in, en dan zult u zien dat de islam kan worden bedwongen en niet langer een rem zal zijn op de integratie, zoals dat nu helaas wel het geval is. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes: Voorzitter, het regeerakkoord zegt duidelijk dat de Vlaamse Regering een inspanning zal doen om, in overleg met de vertegenwoordigers van de islamitische eredienst, te komen tot een opleiding voor imams. In december heeft ook de minister van Onderwijs een dergelijk faciliterend initiatief aangekondigd. Minister, ik wil u dan ook vragen uw collega daarop te blijven wijzen, en dat ook samen met hem op te volgen.

Volgens de cijfers van de minister zijn momenteel 24 lokale islamitische geloofsgemeenschappen erkend, van de bijna 160 gemeenschappen. Ik denk dat daar deels het schoentje knelt. Het besluit van de Vlaamse Regering legt die 24 gemeenschappen heel

wat voorwaarden op in verband met het gebruik van het Nederlands. In dat besluit staat 3 à 4 keer te lezen dat zij het Nederlands moeten gebruiken in hun contacten met de gelovigen. Enkel voor de liturgische taal is er een uitzondering. Ik ga er dus van uit dat de problemen vooral rijzen in die ongeveer 130 gemeenschappen die niet erkend zijn en waarop dat besluit van de Vlaamse Regering op dit moment nog niet van toepassing is.

Minister, denkt u dat een bijkomende erkenning dat probleem zou kunnen oplossen?

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Voorzitter, minister, geachte leden, ik wil in dezen natuurlijk ook verwijzen naar de conceptnota die ik zeven maanden geleden heb ingediend in het Vlaams Parlement en die, als ik het goed heb begrepen, op 2 februari zal worden besproken in de commissie. Die conceptnota roept inderdaad op tot een Vlaamse imamopleiding. Mijnheer Dewinter, in die nota erken ik de problemen ter zake. Het gaat niet alleen over de Nederlandse taal of het niet-geïntegreerd zijn. Het gaat dikwijls ook over een gebrek aan kennis van ons wettelijk kader, en vaak ook over een gebrek aan voeling met onze sociale en culturele normen. Er is een probleem – en de minister wijst daar ook op –, met als gevolg dat die imams dikwijls niet in staat zijn om correcte of goede antwoorden te geven aan moslims die leven in onze gesecculariseerde samenleving, die in een samenleving met westerse waarden moeten functioneren.

Dan moeten we daar een antwoord op formuleren. Het is iets te gemakkelijk te doen alsof de islam plots uit Europa of België zou verdwijnen. Hier leven enkele honderdduizenden moslims. Het enige antwoord dat we daarop kunnen geven, is wat Frankrijk, Duitsland en Nederland doen, namelijk ervoor zorgen dat we hier een imamtheologische opleiding organiseren, zodat er in de toekomst sprake zal zijn van moslimkaders die een brug kunnen vormen tussen de islam en onze samenleving.

Ik hoop dat de regering in dezen ook snel initiatieven neemt.

De voorzitter: De heer Dehandschutter heeft het woord.

De heer Lieven Dehandschutter: Mijnheer Dewinter, het is ongewoon voor u dat u zo'n rustige en gematigde toon aanslaat wanneer u het hebt over dit onderwerp. Ten gronde, mijnheer Dewinter – en u blijft uzelf –, gaat u ervan uit dat er een volslagen onverzoenbaarheid is tussen onze westerse samenleving en de islam in al zijn verschijningsvormen. Initiatieven van de overheid, welke ook, worden denigrerend behandeld, als nefast beschouwd en tot mislukken gedoemd. U gaat ervan uit dat dit niet kan. U doet dat ook door te argumenteren vanuit onze westerse normen en waarden. Door u te beroepen op de universele waarden van de Verlichting doet u gedeeltelijk afbreuk aan die waarden. Wij komen op voor de scheiding tussen Kerk en Staat, voor gelijkheid tussen man en vrouw maar ook voor vrijheid van meningsuiting, van vereniging en van godsdienst. U zegt dat die godsdienst – en het is dan toch geen kleine godsdienst – in al zijn verschijningsvormen nefast is. De N-VA is het daar niet mee eens. Wij ondersteunen de initiatieven van minister Bourgeois en de Vlaamse Regering ten aanzien van de islamgemeenschap en de opleiding van imams.

De voorzitter: De heer Bouckaert heeft het woord.

De heer Boudewijn Bouckaert: Is een verlichte islam mogelijk, mijnheer Dewinter? Uit de literatuur blijkt dat er heel diverse antwoorden zijn. Ik wil hier echter de leuze van Willem van Oranje, de vader des vaderlands, citeren: 'Point n'est besoin d'espérer pour entreprendre, ni de réussir pour persévérer.' Wij moeten ons best doen opdat de islam in een Verlichtingsrichting evolueert. Daarom denk ik dat het een betere politiek is om greep te krijgen op dat fenomeen, om het zo goed mogelijk te sturen.

Ik wil ook de allegorie van Fukuyama gebruiken over diverse samenlevingen. Diverse samenlevingen vormen een fruitschaal. Het fruit is verschillend en heeft ook verschillende kleuren. Er is echter ook een schaal die alles bij elkaar houdt. Die schaal, dat zijn de taal en

de westerse humanistische waarden. Tijdens de laatste twintig jaar is aan dat laatste aspect geen aandacht besteed. Als ik de toestand nu bekijk, vind ik dat we sinds ‘zwarte zondag’ twintig jaar hebben verloren. Ik hoop echter dat er beterschap komt.

Minister Geert Bourgeois: Ik ben het eens met heel wat uiteenzettingen, op die van de heer Dewinter na natuurlijk.

Mijnheer Dewinter, wat me verrast in uw verklaring, is dat u zegt dat u de indruk hebt dat wij leven in een systeem van absolute scheiding van Kerk en Staat. Dat is niet het geval. Wij hebben niet de lekenstaat van Frankrijk, wij hebben niet de ‘laïcité’. België erkent en subsidieert ook religies en niet-religieuze overtuigingen of levensbeschouwingen. Ofwel vindt u dat een meerwaarde voor de samenleving maar dan voor alle religies die zich inderdaad inpassen in deze pluralistische samenleving, ofwel zegt u dat het systeem moet worden afgeschaft, maar dan ook voor andere religies. Dat geldt dan ook voor de rooms-katholieke godsdienst, de joodse godsdienst, de protestantse godsdienst enzovoort. Als de samenleving de meerwaarde erkent van levensbeschouwingen in het algemeen, ook de niet-religieuze, dan mag men niet discrimineren en moet men iedereen gelijk behandelen.

Er is dus geen absolute scheiding, wat in Frankrijk wel het geval is. Ik begrijp dat u pleit voor een absolute scheiding of voor de afzondering van één geloof waarbij die mensen niet kunnen worden ingeschreven in de samenleving en niet kunnen worden erkend of gesubsidieerd. Dit leidt echter helemaal niet tot een geïntegreerde samenleving. Dit leidt helemaal niet naar het pad waar we naartoe moeten. Het gaat hier over een samenleving die gebaseerd is op de waarden van de Verlichting en de erkenning van alle opinies op voorwaarde dat ze niet haatdragend zijn en dat ze een andere mening ook erkennen en positief waarderen. Ze moeten de fundamentele rechten en vrijheden die wij hebben verworven in die samenleving ook erkennen.

Dat is altijd mijn discours tegenover die mensen. Mijn ervaring zal anders zijn dan de uwe. Mijn ervaring is dat de meerderheid van de moslims die ik ontmoet, die samenleving waarin ze leven, als positief ervaren. Er zijn extremen die dat niet willen maar er zijn ook andere voorbeelden van goedmenenden die zich daar wel in inschrijven. Zij beseffen bovendien dat zij hun religie hier kunnen beleven dankzij die pluralistische samenleving die iedere religie wil erkennen op voorwaarde dat die niet ingaat tegen de verworvenheden van de Verlichting. En daar geven we geen komma op toe. Dat is essentieel voor iedereen. Men moet dat aanvaarden, dat hoort erbij in onze samenleving.

Dat is ook de uitdaging. U zegt dat dat niet zal lukken, maar ik ben het eens met de heer Bouckaert: ‘Point n’est besoin d’espérer pour entreprendre, ni de réussir pour persévérer.’ We hebben geen andere keuze. Die mensen zijn hier, en je moet hun de kans geven daar op een volwaardige manier aan te participeren, hun geloof te belijden net zoals andere religies dat mogen doen, maar binnen de contouren van de westerse, open samenleving.

Mijnheer Kennes, uit de studie blijkt dat erkenning positief is, maar ik ga de voorwaarde ten gronde voor die erkenning niet versoepelen. Ik geef dat ook altijd mee aan die mensen. Wel wil ik administratief vergemakkelijken waar dat kan of moet, maar ik zie dat ze steeds meer ervaring hebben, dat die dossiers in orde zijn, dat ze mensen hebben die een meerjarenplan kunnen maken. Die erkenning is inderdaad positief. Als er meer zouden zijn, zou er wellicht een grotere integratie tot stand kunnen komen. Dat blijkt ook uit de studies. Dat zeggen schepenen en burgemeesters die daarmee worden geconfronteerd.

Een van de grote problemen, zo niet het grootste, is dat we geen opleiding hebben voor imams in het Nederlands en in de context van onze huidige samenleving. De heer Sannen had het erover. Hij heeft een verdienstelijke conceptnota gemaakt. De vorige minister van Onderwijs is daar ook mee bezig geweest. Er is zelfs even gedacht aan een gezamenlijke opleiding Vlaanderen-Nederland.

Dit is een uitdaging. Minister Smet is er volop mee bezig. Waar het moet en kan, zal ik dat steunen. Dat staat ook in het regeerakkoord, dus moeten we daar met z'n allen werk van maken. Ik breng geen optimistische boodschap. Ik weet dat er ontzettend veel werk is. Ik weet ook dat er veel tijd verloren is. We zijn te laat begonnen met een inburgerings- en integratiebeleid. Gelukkig is dat niet in deze regering begonnen, maar al in de vorige.

Integratie en inburgering is ook breder dan de islamproblematiek. Laat dat duidelijk zijn. Het is een onderdeel dat altijd in het vizier komt, maar het is een belangrijk onderdeel van de integratiepolitiek. Op die grote lijnen baseren we ons beleid. Ik ontmoet tal van mensen uit de moslimgemeenschap die zich daarin inschrijven. Geldt dat voor iedereen? Neen. Net zoals je bij de autochtonen radicalen vindt die zeggen dat alle islamieten hier niet thuishoren en hier niet kunnen gedijen, heb je daar ook fundamentalisme en extremisme. Wij moeten doorgaan met degenen die met ons de samenleving willen opbouwen.

De heer Filip Dewinter: Minister, houd toch op met iedereen die kritisch is ten aanzien van de islam op één hoopje te gooien met fundamentalisten en extremisten in de islamitische hoek. Dat is bijzonder demagogisch.

Uw pleidooi is het beste bewijs dat er wat fout is met de islam. Anders had u zo'n opleiding voor imams helemaal niet nodig. In plaats van alleen te verwijzen naar Willem van Oranje, van wie ik trouwens een groot bewonderaar ben, moet u misschien ook verwijzen naar de geschiedenis en naar de realiteit in een aantal islamitische landen. Vraag het eens aan de kopten, aan de druzen, aan de Armeniërs, aan de christelijke minderheden, voor zover die er nog zijn, in landen als Egypte, Syrië, Libanon, Iran en Turkije. Zij kunnen u de realiteit vertellen van de islam. Naast de islam is geen plaats voor een andere religie, godsdienst, beschaving of wat ook. Probeer dat eens te beseffen en te aanvaarden in plaats van u naïef te gedragen ten opzichte van een totalitaire ideologie die wil heersen en overheersen. Dat is de islam. Een andere islam is er helaas niet. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Bart Van Malderen tot de heer Jo Vandeuren, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de toename van het aantal noodsignalen in de geestelijke gezondheidszorg door de economische crisis en de initiatieven die ter zake worden genomen

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Deze dagen wensen we elkaar een gelukkig nieuwjaar toe en we concretiseren dat door aan mensen te zeggen: “en een goede gezondheid”. Uit recente artikels en nieuwsfeiten blijkt dat heel veel mensen structureel niet gelukkig zijn, integendeel. Hoewel we gezondheid vaak associëren met fysieke gezondheid, worstelen veel mensen met hun geestelijke gezondheid. Jammer genoeg loopt dat bij nogal wat Vlamingen fataal af. Vlaanderen probeert daar antwoorden op te geven.

Halfweg december 2011 heeft de minister een gezondheidsconferentie over het suïcidepreventieplan georganiseerd. Volgens mij moeten we naar een bredere aanpak gaan. Het gaat er niet enkel om dat de Zelfmoordlijn roodgloeiend staat: ook het aantal meldingen van alcoholmisbruik stijgt. Er zijn heel wat noodkreten. Er wordt in Vlaanderen een debat over de rol van de psychoanalyse en dergelijke gevoerd.

Ik pleit voor een heel brede en multidisciplinaire aanpak van de geestelijke gezondheidszorg. We hebben sinds 1999 een decreet betreffende de geestelijke gezondheidszorg en twintig centra voor geestelijke gezondheidszorg (cgg). Het Rekenhof heeft hierover een aantal opmerkingen geformuleerd.

Minister, ik heb een heel concrete vraag. We worden met een economische crisis geconfronteerd. Die crisis vormt op zijn beurt de aanleiding tot een stijging van het aantal vragen. Wat is het antwoord van de Vlaamse Regering en van de minister die bevoegd is voor welzijn, volksgezondheid en bijgevolg ook voor de geestelijke gezondheidszorg op dit stijgend aantal noodkreten en op de discussie die in Vlaanderen leeft? Hoe wilt u werk maken van een toegankelijk en performant netwerk voor de geestelijke gezondheidszorg in Vlaanderen?

De voorzitter: Mag ik iedereen vragen op zijn plaats te gaan zitten?

Mijnheer Caron, het is niet omdat u net uit het Koffiehuis komt, dat u nu allerlei gesprekken moet voeren. U bent vandaag zeer mobiel.

Wil iedereen rustig naar het antwoord van de minister luisteren?

Mevrouw Marijke Dillen: Voorzitter, in dat geval moet u consequent zijn.

De voorzitter: Mevrouw Dillen, dat geldt ook voor uw fractie. (*Opmerkingen van mevrouw Marijke Dillen*)

Ik kan u een lijst geven van uw fractiegenoten die deze namiddag overleg hebben gepleegd. (*Opmerkingen van mevrouw Marijke Dillen*)

Mevrouw Dillen, ik heb u niet ter verantwoording geroepen.

Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Voorzitter, dit is natuurlijk een heel belangrijke zaak. Het antwoord dreigt echter ook zeer omvangrijk te zijn.

Ik wil eerst iets over de ontwikkeling van de geestelijke gezondheidszorg in Vlaanderen zeggen. In dat vrij uitvoerig plan staan heel wat acties opgesomd over de toegankelijkheid van de geestelijke gezondheidszorg in Vlaanderen. Een aantal elementen van dat plan worden trouwens al uitgevoerd. Het gaat onder meer om de versterking van de cgg's, om de facilitering van de delokalisering van psychiatrische afdelingen naar de sites van algemene ziekenhuizen en om de introductie van de eerstelijnspsychologische functies en de experimenten in dit verband.

Kortom, we nemen heel wat initiatieven om de geestelijke gezondheidszorg toegankelijker te maken. We weten echter dat een groot gedeelte van dit dossier verband houdt met de ziekteverzekering en met de prioriteiten die op dat vlak worden gelegd. Ik verwijs in dit verband naar het artikel 107 en naar de transformatie van de intramurale psychiatrische zorg naar meer ambulante vormen van zorg. Financieel is dit hoofdzakelijk de verantwoordelijkheid van het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (RIZIV).

We hebben eindelijk een akkoord met alle actoren gesloten om in 2012 een consistente beeldvorming in Vlaanderen tot stand te brengen. Dit moet ons in staat stellen het stigma weg te werken dat nog steeds op die zorg en op de patiënten rust. Dit is zeer belangrijk om de zorg toegankelijker te maken.

De economische crisis houdt in dat we verhoogde signalen krijgen en dat meer mensen worden geconfronteerd met depressies en met situaties die tot een vraag om geestelijke gezondheidszorg leiden.

De cijfers zijn helaas triest. In landen als Griekenland of Ierland zien we op het ogenblik dat de economische crisis echt toeslaat een stijging van het aantal zelfdodingen. In Griekenland gaat het in 2009 om een stijging met 17 procent. In Ierland gaat het om een stijging met 12 tot 13 procent. Die cijfers zijn enorm.

Aangezien de cijfers voor 2009 ook voor Vlaanderen een verslechtering tonen, hebben we een nieuwe conferentie georganiseerd. Helaas veronderstelt de economische crisis met betrekking tot deze uitdaging ook van ons een verhoogde alertheid. Het is duidelijk dat we hier werk van maken.

Ik wil nog twee opmerkingen maken die veeleer in een algemene benadering passen. Het is duidelijk dat een nieuwe dimensie in de hulpverlening vorm moet krijgen. Het gaat dan om alles wat online kan gebeuren. Dit betekent niet dat de andere hulpverlening wordt vervangen. We zien echter duidelijk dat aan de laagdrempelige telefonische crisisfuncties een dimensie wordt toegevoegd. In de laagdrempelige zorg in acute of crisissituaties wordt er gechat. Dit gebeurt wellicht ook in de zorg met een therapeutische functie.

Wij moeten dan definiëren wat dat voor de eerste, en misschien zelfs voor de tweede lijn, zou kunnen betekenen. Wij bereiden dat voor. Chatten begint een belangrijke rol te krijgen. Op de conferentie is ook gebleken dat wij naar een eenvormig platform moeten gaan waar mensen met hun vragen terecht kunnen. Tijdens een vorige plenaire vergadering hebben wij dat al eens besproken. In wat men de backoffice kan noemen, moeten mensen terecht kunnen voor diverse vormen van onthaal, ook via telefonische contacten en dergelijke.

Ter afronding heb ik een voetnoot: het is niet juist dat het Centrum ter Preventie van Zelfdoding (CPZ) stelt dat de telefoon roodgloeiend staat. Dat stond zo in de krant, maar het centrum heeft dat in een persmededeling rechtgezet. Dat bericht komt niet met zijn cijfers overeen. Ik kan wel niet anders dan bevestigen dat in onze samenleving ernstige problemen bestaan die meer dan een interventie vanuit welzijn behoeven. Zo zou men op de werkplek een verhoogde aandacht moeten opbrengen voor signalen die wijzen op depressies. Op de conferentie is gebleken dat men in scholen en op de werkplek alert moet zijn voor het probleem, en dat men er mensen die met het probleem worstelen, moet kunnen doorverwijzen.

De heer Bart Van Malderen: Ik dank u voor het uitgebreide antwoord. Ik wil iets benadrukken: wij moeten breed inzetten, en alle technische nieuwigheden – zoals het chatten – inschakelen, zodat de capaciteit van de hulpverlening verhoogt.

Toegankelijkheid heeft ook te maken met de kostprijs. Iemand wees er mij in een brief op dat hij vier jaar geleden in een heel zware depressie verzeilde, maar gelukkig – via het grote bedrijf waar hij werkt – een inkomensverzekering heeft die hem toelaat om de therapie die hij moet volgen, te blijven volgen. Veel mensen verliezen hun werk door psychische problemen, en zo ontstaat een vicieuze cirkel: arm maakt ziek en ziek maakt arm. De kostprijs is dus belangrijk. De federale overheid pakt het nogal problematisch aan, door psychofarmaca terug te betalen, maar niet de therapie op zich. Vlaanderen moet oog hebben voor deze zaak en die vicieuze cirkel doorbreken.

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Voorzitter, minister, collega's, dit probleem is al dikwijls heel uitvoerig in de commissie besproken. Timmeren aan het wegwerken van het stigma is toch wel een hoofdklemtoon in het suïcidepreventiebeleid van de volgende jaren. Dat is belangrijk. Informatie die ons bereikt, wijst niet enkel op een verhoogd gevaar van zelfdodingen, maar ook op een stijgend aantal zelfdodingen zelf. Specialisten waarschuwen er bijna dagelijks voor dat het aantal zelfdodingen ten gevolge van de crisis nog zal toenemen. Daarom volstaat het niet dat de alertheid voor het probleem toeneemt, maar moet de sector van de geestelijke gezondheidszorg meer acties ondernemen. Misschien is het nuttig om daarover in de commissie Welzijn eens zeer uitvoerig van gedachten te wisselen.

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Mevrouw Vera Jans: Voorzitter, minister, collega's, ik sluit mij namens mijn fractie graag aan bij de vraag van de heer Van Malderen. In het Vlaams Actieplan Suïcidepreventie, waarover wij het geregeld in de commissie hebben, worden goede stappen gezet en de juiste klemtonen gelegd. Daarin gaat bijvoorbeeld aandacht uit naar de online hulpverlening, die toestaat om jonge mensen, ook met andere problemen, te bereiken en te begeleiden, en ook naar de optimale samenwerking van alle actoren.

Ik wil de gelegenheid te baat nemen om te verwijzen naar de hier aangenomen resolutie over de vermaatschappelijking van de geestelijke gezondheidszorg. Het is hoe langer hoe meer mijn overtuiging dat we daarop zullen moeten inzetten en inderdaad, zoals u zegt, op alle vlakken, vanuit alle sectoren kijken met de bril van de geestelijke gezondheidszorg. De hele samenleving moet mee voor een oplossing zorgen.

De voorzitter: Mevrouw Van der Borght heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borght: Voorzitter, het is maar geleden van de laatste plenaire vergadering voor het kerstreces dat we hier een actuele vraag hadden over de geestelijke gezondheidszorg. Minister, uit onderzoek blijkt dat het inzetten op deskundigheidsbevordering van de eerstelijnsgezondheidszorg tot heel wat positieve resultaten leidt. Het aantal suicides daalt immers sterk in de regio's waar dat gebeurt. Bent u bereid om hiervoor beleidsmatig verder inspanningen te leveren?

De voorzitter: Mevrouw Godderis heeft het woord.

Mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck: Voorzitter, minister, voor het reces heb ik ook al gereageerd omdat West- en Oost-Vlaanderen het hoogste aantal zelfdodingen halen. Hebt u ondertussen al acties ondernomen? De terugbetaling van psychotherapie zou zeer drempelverlagend werken. Dat is een federale materie. Misschien kunt u afspraken maken met uw federale collega?

Minister Jo Vandeuren: Ik onderschrijf de bekommernissen. Ik kan een aantal vragen positief beantwoorden. Mevrouw Van der Borght, u zegt het correct. Als we een gezondheidseconomische evaluatie maken van het vorige actieplan, dan blijkt dat de acties rond deskundigheidsbevordering zeer efficiënt zijn geweest. Het is inderdaad de bedoeling om dat te versterken. Met sensibiliteit voor de problematiek op de werkplek en in de scholen, doel ik op de versterking van die expertise.

Ik heb vernomen dat federaal minister van Volksgezondheid Onkelinx in 2012 een nieuwe stap zal zetten inzake de projecten van het artikel 107 over de transformatie van de intramurale psychiatrische zorg. Dat is absoluut positief te noemen. We zullen met de federale overheid het gesprek over de evolutie van de geestelijke gezondheidszorg voortzetten.

De heer Bart Van Malderen: Ik dank u voor uw antwoord, minister. Ik dank de andere sprekers voor hun aandacht voor dit probleem.

Het aantal mensen dat worstelt met de geestelijke gezondheid, is te hoog, jammer genoeg loopt het ook te vaak fataal af. Ik vermoed dat er in Vlaanderen geen enkele familie is die daar niet door wordt getroffen. Elk van hen kijkt naar ons om hier een passend antwoord op te bieden en de vicieuze cirkel te doorbreken. Als we effectief uitvoeren wat we ons hebben voorgenomen, kunnen we er misschien voor zorgen dat 2012 toch nog een goed jaar wordt.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

WIJZIGING VAN DE PERSONEELSFORMATIE VAN HET KINDERRECHTEN-COMMISSARIAAT

Bespreking en stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de wijziging van de personeelsformatie van het Kinderrechtencommissariaat.

De bespreking is geopend.

De heer Keulen, secretaris, heeft het woord.

De heer Marino Keulen: Het Uitgebreid Bureau heeft afgelopen maandag beslist een wijziging van de personeelsformatie van het Kinderrechtencommissariaat aan de plenaire vergadering voor te leggen. De wijziging heeft betrekking op een bijkomende voltijdse medewerker van de rang B1 die met een ombudsfunctie zal worden belast in de schoot van het Kinderrechtencommissariaat.

Namens het Bureau verzoek ik u om deze wijziging in de personeelsformatie van het Kinderrechtencommissariaat door te voeren.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De bespreking is gesloten.

Mag ik aannemen dat de wijziging van de personeelsformatie van het Kinderrechtencommissariaat eenparig is aangenomen? (*Instemming*)

Dan is aldus besloten.

■

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Dirk Peeters en Hermes Sanctorum en mevrouw Elisabeth Meuleman betreffende het intrekken van de regeringsbeslissing over de versoepeling van de voorwaarden met betrekking tot de jacht op de vos – 1434 (2011-2012) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, vanmiddag heeft de heer Watteeuw bij motie van orde een voorstel tot spoedbehandeling gedaan van het voorstel van resolutie van de heren Dirk Peeters, Hermes Sanctorum en mevrouw Elisabeth Meuleman betreffende het intrekken van de regeringsbeslissing over de versoepeling van de jachtvoorwaarden op de vos.

De heer Peeters heeft het woord.

De heer Dirk Peeters: Voorzitter, we zien een aantal redenen om de behandeling bij hoogdringendheid van dit voorstel van resolutie te vragen.

Een, het is reeds de tweede keer dat de Vlaamse Regering hierover een ontwerpbesluit neemt en dat verraadt dat er weinig eensgezindheid over is binnen de Vlaamse Regering zelf, dat er bij dit besluit toch meer aan de hand is en dat er een pak onzekerheden sluimeren.

Een tweede reden is de stand van het dossier in zijn besluitvorming. Het ontwerpbesluit moet nog voor advies naar de Raad van State, en dus kunnen wij nu nog ingrijpen.

Een derde reden is dat er nu nog heel veel onduidelijkheden zijn wat betreft het bepalen van de schade en de ernst van de schade. Op dat vlak is het advies van de Minaraad totaal niet gevolgd. Er zijn nog onduidelijkheden over het voorkomen van de schade.

Ten slotte wijs ik ook nog op het ontbreken van een groot maatschappelijk draagvlak. Ik ben zeker niet de enige in dit Vlaams Parlement wiens mailbox het voorbije weekend vol zat met klachten over de genomen beslissing.

Ik wijs ook nog op een verdeeldheid die hierover blijkbaar heerst binnen de meerderheid. We merken immers dat collega's zoals de heer Demesmaeker, lid van de meerderheid, een interpellatie indienen tegen ministers die deel uitmaken van de Vlaamse Regering die deze beslissing heeft goedgekeurd.

Om die redenen vragen wij de spoedbehandeling van dit voorstel van resolutie.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Voorzitter, we kennen de bezorgdheid van de collega's van Groen, meer zelfs, we delen die bezorgdheid tot op zekere hoogte, maar wij vinden dat een

hoogdringende behandeling niet nodig is. De beslissing van de Vlaamse Regering gaat naar de Raad van State en komt dan opnieuw voor de Vlaamse Regering. Hoogdringendheid is volgens ons niet aan de orde; een behandeling in de commissie kan perfect.

De voorzitter: De heer Caluwé heeft het woord.

De heer Ludwig Caluwé: We stellen gewoon de normale behandeling voor.

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Voorzitter, ik wil gewoon zeggen dat er ter zake een vraag om uitleg van de heer Sabbe ontvankelijk is verklaard. Die zal op de eerstvolgende vergadering van de commissie Leefmilieu worden geagendeerd. Ik vermoed dat die vergadering nog zal plaatsvinden voor het advies van de Raad van State is afgeleverd. We hebben dus de kans om dit binnen de normale commissiewerkzaamheden te behandelen.

De voorzitter: U pleit dus ook voor uitstel.

De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Voorzitter, ook onze fractie steunt het uitstel of de verwijzing naar de commissie, gelet op de technische aspecten en zo. Maar misschien het belangrijkste argument om het naar de commissie te verwijzen, is dat de heer Sabbe hier nu niet aanwezig is: een discussie over de jacht zonder collega Sabbe, is als een vos zonder kippen. *(Gelach)*

De heer Lode Vereeck: Collega Sabbe is op vossenjacht. *(Gelach)*

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

Dan stemmen wij bij zitten en opstaan over het voorstel tot spoedbehandeling.

De volksvertegenwoordigers die het voorstel wensen aan te nemen, wordt verzocht op te staan.

De tegenproef.

Het voorstel tot spoedbehandeling is niet aangenomen. Derhalve blijft het voorstel van resolutie van de heren Dirk Peeters, Hermes Sanctorum en mevrouw Elisabeth Meuleman betreffende het intrekken van de regeringsbeslissing over de versoepeling van de jachtvoorwaarden op de vos naar de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed verwezen.

De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen: Voorzitter, ik heb me onthouden, want ik heb een stemafpraak met de heer Decaluwe.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering van de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media van morgenvroeg om 9.30 uur gaat niet door.

Hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 25 januari 2012 om 14 uur.

Geen bezwaar? *(Instemming)*

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 16.54 uur.*

■